JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. **Zaturdag, 6 Maart.** **N°. 19.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*........................ ƒ 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*........................ „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*........ „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*................ „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven **franco**.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den 2den Maart* 1858. (No. 22.)

(*Staatsblad* No. 26.)

Gelet, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat artikel 1 van het besluit van 9 December 1834 No. [illegible] No. 92)', ook van toepassing zal zijn op de dienstreizen van de Christelijke geestelijken, aan wie eene vaste standplaats is aangewezen, binnen den kring hunner gemeente; mits de afstand der woningen van de te bezoeken gemeenteleden van de hoofdplaats meer dan 12 palen bedraagt, voor zoover die bezoeken niet kunnen worden afgelegd bij het passeren op de gewone dienstreizen buiten de gemeente, en met inachtneming van het beginsel, dat van gouvernements postpaarden alleen kan worden gebruik gemaakt op de wegen, waar dezelve zijn gestationeerd.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, van den 30sten October 1857 la. A No. 8, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, *T. J. Willer*, laatstelijk resident van Menado, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den [illegible] der [illegible] te Batavia *H. J. C. van Swieten.*

Opgedragen:

In afwachting der vervulling van het opengevallene lidmaatschap in den raad van Nederlandsch-Indië, de waarneming daarvan aan den hoofdambtenaar *W. J. van de Graaff*, algemeenen secretaris.

Tijdelijk Opgedragen:

De waarneming der betrekking van algemeenen secretaris aan den eersten secretaris van het gouvernement *[illegible]*, en diens functien aan den secretaris van het gouvernement *J. W. C. Diepenheim.*

Militair Departement

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der artillerie, in garnizoen te Soerabaija, *J. D. Hoedt.*

Bevorderd:

Bij het Regiment Oost-Indische Cavallerie.

Tot ritmeester, de eerste luitenant baron *H. Bentinck.*

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *A. W. de Haas*; beiden van het regiment.

Benoemd:

Bij de Directie der Genie

Tot tweeden commies (militair ambtenaar der derde klasse), de militaire ambtenaar der derde klasse *F. O. Saro*, commies-expediteur bij die directie.

ADVERTENTIEN.

Bekendmaking.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Vrijdag den 12den Maart aanstaande, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, *den 1sten Maart* 1858.

De Majoor Adjudant,
BERING LIESBERG.

Postkantoor.
Landmail van Maart.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Maart den 12den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 11den Maart aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz. enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur van financien brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden; dat, gerekend van af den 10den dezer, gedurende éene maand, bij 's lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaija ingewisseld kunnen worden de op dien datum verschenen coupons der 4½ pCt obligatien, en dat, na verloop van den hiervoren gestelden termijn, geene inwisseling van voorschreven coupons, zonder speciale autorisatie, zal mogen geschieden.

Ten bureele van den resident der Wester-afdeeling van Borneo benoodigd zijnde twee klerken, op eene bezoldiging van respectivelijk ƒ 120 en ƒ 70 's maands worden degenen, die naar die betrekkingen wenschen te dingen en daarvoor de noodige geschiktheid bezitten, uitgenoodigd, zich onder overlegging van getuigschriften, met franco brieven te wenden tot den directeur van financien.

Op Vrijdag, den 12den Maart 1858, des morgens ten 9 ure, zal door den ingenieur 1ste klasse, bij de 1ste waterstaats-afdeeling, ten zijnen bureele in de stad, openbare aanbesteding worden gehouden van het dempen van [illegible] te Onrust.

Op Vrijdag, den 12den Maart 1858, des morgens ten 9 ure, zal door den ingenieur der 1ste klasse, bij de 1ste waterstaats-afdeeling, ten zijnen bureele in de stad, openbare aanbesteding worden gehouden van het maken van [illegible] steenen duikers in den grooten post- en pedatiweg van Batavia naar Buitenzorg, tusschen paal 7 en 8, benevens het vernieuwen van de vleugelmuren der brug bij paal 15 van dienzelfden weg.

De resident van Rembang maakt bij deze bekend, ingevolge bekomen magtiging, dat, op den [illegible] Maart aanstaande, in het openbaar, te Bantjar zullen worden verkocht 2829 kromhouten van verschillende afmetingen.

VENDUTIEN.

Op Maandag, 8 Maart, voor het woonhuis van *D. Mac'aine*, op het Koningsplein, door *John Pryce & co.*

en

Voor het commissiehuis van *Cassalette & co.*

Op Dingsdag, 9 Maart, wegens vertrek, ten huize van den heer *Lesueur*, nabij het postkantoor te Weltevreden, door *Cassalette & co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & co.*

Op Woensdag, 10 Maart, à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & co.*

Op Donderdag, den 11den Maart, voor het commissiehuis van *Abeelen Dennison & co.*

Op Vrijdag, 12 Maart, voor het commissiehuis van gebrs. *Roselje & co.*

Op Zaturdag, 13 Maart, op de beurs te Batavia.

Vertrekkende Personen.

F. van Ketwich. — *C. van der Valk.* — *H. J. C. van Swieten.* *S. H. Wanders.* — *J. de Lanoy.*

Aangekomen Vreemdelingen

te Batavia van den 25 Februarij t/m den 4den Maart 1858.

HOTEL DES INDES. *J. Bosch*, van Soerabaija — Mevr. *Bosch*, van Idem — *L. J. Hagnetbaldt*, van de Reede — *P. J. van Druijnen*, van Idem — *A. M. Simons*, van Idem — *G. Klijnsma*, van Idem — *L. J. Meijer*, van Idem — *D. G. Bosch*, van Batavia *Mad. Ghijmers*, van Amsterdam. — *Coulaese*, van de Reede — *B. Everwijn*, van Buitenzorg — Mevr. *Poncin*, van Europa — *J. W. Neumann*, van Idem — *M. J. Carlier*, van Onrust — *J. P. Nötte Rucze*, van Idem — *W. K. van der Eb*, van Preanger Regentschappen, — *K. W. F. van der Eb*, van Idem — *Simon*, van de Reede — *P. J. Steijn Parvé*, van Idem.

MARINE HOTEL. *D. N. Versteegh*, van Soerabaija — Mevr. *Veeckens* en 2 *Kinderen*, van Samarang — *C. [illegible]*, van Indramaijoe — *J. G. Lucas*, van Amsterdam — *P. [illegible]*, van Samarang — *Muller*, van de Reede — *E. van de Velde*, van Banjoemaas — *W. L. K. Nering Bögel*, van Samarang. — Mevr. *Holij*, van Amsterdam.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Mejufvr. *M. H. Dommers*, van Nederland — *van Huffel* en *Echtgenoot*, van Buitenzorg.

JAVA LOTEL. *B. Moens* van Batjan — *Peters* en 2 *Kinderen*, van Bencoelen.

Advertentiën.

Getrouwd:

C. A. DE STURLER
met
A. L. DE ROOIJ.

PROBOLINGO, 16 *Februarij* 1858. (580)

Getrouwd:

H. A. THÖLEN
met
H. J. DE VOS.

GRISSEE, 17 Februarij. (610)

Getrouwd:

C. [illegible],
met
A. L. C. P. NE[illegible]CKX.

SOERABAIJA, 24 Februarij 1858.
Eenige kennisgave. (639)

Getrouwd:

[illegible]
met
E. W. CASPERSZ.

JAPARA, 22 *Februarij* 1858. (578
Eenige kennisgave.

Getrouwd:

K. F. E. ANDREAS,
met
M. JOHANNES.

BATAVIA, 4 Maart 1858. (620)
Eenige kennisgave.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *S. G. J. M. Brennwald*, geliefde echtgenoote van

B. M. H. TH[illegible].

AMBOINA, 14 Januarij 1858. (634)

Heden ontvingen wij de voor ons smartvolle tijding van het overlijden van onzen innig beminden Vader en behuwdvader, den HoogEdelGestrengen Heer *J. J. A. Ardesch*, gepensionneerd Generaal Majoor, Ridder der Nederlandsche Ordes, te *Zuidlaren*, op den 1ste November ll., in den ouderdom van bijna 71 jaren.

H. A. C. ARDESCH
J. D. ARDESCH.

AMBOINA, 3 *Februarij* 1858 *Goldman.*
(571)

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg.*)

Met deze gedachte begaf Mathilda zich, op een zwoelen lenteavond, naar Maria op weg en vond haar tot hare groote verbazing in den tuin, waar zij haar in opgeruimde stemming welkom heette. Zigtbaar door de verfrisschende inademing der lentelucht opgewekt, zei ze tot Mathilda: Zulk een uurtje vergoedt menig bangen dag; zoo lang wij die nog genieten mogen, hebben wij geen regt tot klagen.

» En toch weigert ge die te vermenigvuldigen," viel Mathilda ietwat gemelijk in; » gij kunt ze in 't oneindige smaken, en zooveel, wat ik dacht dat u aangenaam was daarenboven; maar gij versmaadt dit alles voor een denkbeeldigen pligt. Waarom u zoo ter wille eener vreemde, die voor u een massa jufvrouwen krijgen kan, dit alles ontzegd? Waarom u toch zoo der afzondering overgegeven? Geen enkel oogenblik vrij, den geheelen dag opgesloten in huis, en dat waar u de vrijheid zoo hartelijk wordt aangeboden. O! als ge mij zoo lief hadt als ge zegt, zoudt ge mij niet zoo lang kunnen weigeren; ik ten minste zou voor u zelfs bij eene jufvrouw van Es kunnen gaan inwonen."

Die laatste woorden, die zoo gul uit het hart kwamen, verzachtten het pijnlijke der vorige, die Maria onaangenaam aandeden; 't hinderde haar meer dan zij blijken liet, dat Mathilda gedurig op haar lievelingsidée: eene zusterlijke zamenwoning terug kwam; dan eens ontweek zij hare aanmerkingen daaromtrent, dan bestreed zij ze schertsende als kinderachtige droomen; thans echter sprak zij met dien zachten ernst, die op Mathilda steeds diepen indruk maakte, en haar onwillekeurig eerbied afvroeg, terwijl zij zich naast haar nederzette.

» Beste Mathilda! ik weet dat hartelijke genegenheid u die verwijten op de lippen legt, en daarom vergeef ik 't, dat gij zelfs de mijne betwijfelt, al hebt ge daartoe niet den minsten grond, want welke opoffering gij ook van mij verlangen zoudt, ik zou die gaarne volbrengen; maar de pligten, die mijn stand, mijne betrekking in de maatschappij mij opleggen, mag ik voor niemand verzaken. Gij noemt het een denkbeeldigen pligt, die mij eene dienstbare betrekking boven eene schijnbaar vrije verkiezen deed," hier wilde Mathilda Maria in de reden vallen; maar zij legde haar even de hand op den mond en vervolgde: »om dit te beoordeelen moet gij u eens in mijne plaats stellen en bedenken, dat er een hemelsbreed verschil is tusschen uwe geboorte en de mijne, tusschen uw rang en den mijnen, een verschil, dat sedert niet vereffend is."

» Gekheid!" mompelde Mathilda, »gij hebt er altijd pleizier in, u zooveel mogelijk te vernederen,"

» Gave God," antwoordde Maria op diep gevoelden toon, »dat gij waarheid zeidet, dan behoefde ik niet zoo dikwerf mijne fierheid te bestrijden, die mij voor elke vernedering, voor elken geringen hoon zoo bitter gevoelig maakt. Neen, Mathilda! ik ben niet nederig genoeg, dan werd ik niet door het drukkende verleden gegriefd; geloof mij, ware ik als gij de dochter van rijke aanzienlijke, van geëerde ouders, ik zou misschien trotsch geworden zijn; maar waar God zelf ons zoo zigtbaar verdemoedigt, daar moeten wij buigen onder Zijne drukkende hand, en ons niet laten afleiden van den regten weg. Zeker, wat mijn besluit betreft, om mij nooit tot uwe gelijke te verheffen, dat staat vast.,'

» En vroeger," hernam Mathilda, »hebt ge mij toch beloofd, als jufvrouw van Es dood was, bij mij te komen.

» Dat wil ik ook nog beloven, maar altijd in dienstbare betrekking," was 't antwoord.

Hier sloeg Mathilda hare zachtblaauwe oogen met de levendigste verbazing naar Maria op, en zei lagchend: « Heb ik nu ooit zoo'n overdreven schepseltje ooit gezien. Dat zou een mooije grap geven, je zoudt misschien wel mijne kamenier willen worden!"

» Dat niet, maar als je ooit behoefte krijgt aan eene gezelschapsjufvrouw, dan recommandeer ik mij."

» Zoo, dan is kamenier toch wat min voor je; nu, ik ben blij, dat er toch nog iets te laag is voor mijne onverzettelijke; maar al geef ik 't voor een poosje op, ik stuur er later eens iemand anders op af, dat ver-

Op heden overleed onze jongste tweeling-dochter *Maria Sophia*, oud 13½ jaren.
J. L. C. A. GRONOVIUS.
F. S. M. L. CHASTELEIM GRONOVIUS.
BIDARA-TJINA, 3 Maart 1858.
Eenige kennisgave. (625)

Heden overleed, na een langdurig lijden, onze eenigste lieveling *Marius Willem*, in den jeugdigen leeftijd van 17 maanden.
BATAVIA, 25 Februarij 1858.
H. W. VAN MARLE,
M. J. VAN MARLE,
Dufour.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving. (645)

VENDUTIE

Op Maandag, den 8sten Maart 1858,
voor het woonhuis van den Heer *D. Maclaine*, op het Koningsplein, door *John Pryce en Co.*,
van eenen *goed geconserveerden* INBOEDEL, en van WAGENS, PAARDEN,

Melkgevende Koeijen.

etc. etc.
Zondags te voren tot 2 uur des namiddags te bezigtigen. (383)

DE VENDUTIE

Op Maandag den 8 Maart, a. s.
voor het woonhuis van den Heer
MACLAINE,
is voorloopig uitgesteld.
(646)

VENDUTIE

Op Maandag, den 8sten dezer,
voor het Commissie-huis van *Cassalette & Co.*,
à 4 pCt. Vendu-Salaris, zonder reserve, van
Spiegels en Schilderijen, Eet- en Thee-serviesen, Likeur-, Olie- en Azijn- en Zuurstellen; eene groote partij Laken, (zwart en andere kleuren), Tricots, Mode-artikelen, Stukken chits- en wit Katoen, Sarongs en Slendangs in verschillende kleuren en soorten, bonte en witte Zakdoeken, Dorias- en Klamboegoed, pakken rood, geel en naaigaren, roode Baai, Molton Dekens, Damast, Agrément, valsch Galon in verschillende breedten, Chinesche Koffers, Dommekrachten, Pennenmessen, Stopflesschen, Keukengereedschappen, Provisien en dranken, waaronder 100 kisten à 4 dz. roode wijn, 50 kisten Vruchten op brandewijn, enz. enz.
(605)

Op de Vendutie van 8 dezer
bij *Cassalette & Co.*
zullen mede worden verkocht
2 kisten keurig Fransch Speelgoed,
48 mille Pennenschachten,
1 kist Copiëer inkt enz. (635)

VENDUTIE

op Dingsdag 9 Maart 1858,
à 4 pCt. Vendusalaris,
Voor het commissiehuis van Van Slooten, Morgan & Co.,
van diverse negotiegoederen, en van het perceel gelegen in blok O, 4de deel, sectie II, buurt of wijk Chinesche Kamp, (Kuilenburgerstraat) bij de verponding geregistreerd onder No. 5335, en van het perceel gelegen in blok L, deel 34, buurt of wijk Buiten Nieuwpoortstraat, bij de verponding geregistreerd onder No. 616, alsmede drie bankactiën. (607)

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 9den dezer,
wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEdelen Heer *H. J. J. le Sueur*, op Weltevreden naast het Postkantoor,
door *Cassalette & Co.*,
van eenen bijzonder wel onderhouden inboedel, Wagens, waaronder 1 Handchais, Paarden, o. a. een span fraaije bruine Batakkers, Tuigen, enz., benevens eene keurige collectie Bloemen in potten.
(602)

VENDUTIE

Op Donderdag, den 11 Maart 1858,
voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison en Co.*,
van Sydney-aardappelen, fraaije Engelsche ronde en vierkante Tapijten, Alkativen, Zadels, Lijnwaden, 100 dozijn gesorteerde Siropen, puike Boter, Kanarie Vogels en 2 Europesche Honden, pas aangebragt per Ned. schip *Jason*, Brillanten, enz., en voor rekening des boedels van wijlen den Inlander *Rapi-ie*, van Karbouwen,
alsmede:
Vier perceelen, gelegen kampong Opak, kampong Kalie mattie, Krendang en Moeara Anké, breeder omschreven in de Javasche Courant en
voor rekening van belanghebbenden:
een ijzeren Kraan,
voor het lossen en laden van praauwen. (641)

Op de Vendutie van Abeelen, Dennison & Co., op Donderdag aanstaande,
zal mede worden verkocht:

VOOR AFBRRAK

DE LOODS, staande op het Koningsplein, aan de oostzijde nabij de rivier, gediend hebbende voor de Acrobatische Voorstellingen van den heer FERONI, zijnde zamengesteld, uit:
circa 1800 Singapore planken,
» 150 Rosamala houten balken,
» 55 Niebang houten »
» 3500 bamboezen,
» 15800 atappen, enz. enz.
Alles zoo goed als nieuw, zijnde de loots dagelijks voor ieder te bezigtigen. (642)

Vendutie

op Maandag den 15den dezer,
wegens vertrek, voor het woonhuis van den Hoog-Edel-Gestr. Heer Mr. A. PRINS, op den weg naar *Tanah-Abang*, door CASSALETTE en Co.,

Van: wagens, als; een zoo goed als nieuwen Tentwagen, een Vis à Vis en een Palanquin, goede en deugdzame Wagenpaarden, een zeer goed Rijpaard, Tuigen, waaronder een 4 spans, Zadels, enz.; verder van: deszelfs netten en goed onderhouden Inboedel; bestaande uit Mahonijhouten Ameublementen, met marokijn, leder en met velours d'Utrecht bekleed, Tafels met marmeren bladen, Theetafels, Toiletten, Etagères en een Bloementafel, Buffet, Etenstafel, Kleer- en Linnenkasten, Waschtafels, Ledekanten, waaronder ijzeren, Wipstoelen, Speeltafels, een massief Mahonijhouten Schrijf-lessenaar, Spiegels, Schilderijen, Kroonlampen met 2 en 3 armen, Tafel- en Hanglampen, Karpetten en Alcatieven, marmeren Vazen en Beelden van Gips voor n ssen enz. enz. voorts: Porcelein, Kristal-, Glas-, Pleet-, en Zilverwerken, Keuken- en Dispens- gereedschappen, Bloemen in potten enz., en nog:
een uitmuntende, voor dit klimaat vervaardigde Pianino, uit de fabriek van Berden te Brussel.
Alles Zondag te voren den 14de voor een ieder te bezigtigen. 632)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 15den dezer,
bij den Hoog-Edel-Gestr. Heer Mr. A. Prins,
zullen almede worden verkocht:
Het fraaije vier span zwarten en het uitmunte[nd] gedresseerd Rijpaard, enz. geannonceerd in de pa[rti]culiere bladen van 17 Februarij ll. No. 14, en toe[be]hoorende aan den naar Europa vertrokken kapite[in] Adjudant *J. van Pabst.*
(633) CASSALETTE & Co.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 12 Maart 1858
voor het Commissiehuis van *Gebrs. Roselje en Co.*
van diverse Lijnwaden, Glas- en Aardewerk, Kam[...] houten Koffers, Glaskoralen, Kantoor-Lampjes, Pro[vi]sien, Kramerijen, etc. etc. (6[...]

OP DE VENDUTIE

van Maandag 8 dezer
voor het Commissiehuis van *Cassalette & Co.*
zullen alsnog, zonder reserve, worden verkoc[ht]
15 JAPANSCHE KEIZERLIJK[E] KABAIJEN.
(6[...]

VENDUTIE

Op Woensdag 10 Maart 1858
bij *John Pryce en Co.*,
tegen 4 pCt. Vendu-salaris,
van diverse Lijnwaden, Meubeldamast, Sarongs, Ka[...] een factuur Glaswerk, WAGEN- EN BENDIJ-LANTAAR[NS], ijzeren Ledikanten, 20 IJZEREN KRUIWAGENS, [...] partij gravures in vergulde en wortelhouten lijste[n], Aardewerk, zilveren Munt en dito Staven, zilve[ren] Horologies, AMERIKAANSCHE KLOKKEN, Verf in vaat[jes], Lijnolie, 500 vaatjes gerookt Spek, 500 dozijn Haan[...] Bier, 100 ARAK LEGGERS, enz. enz.
zoomede:
eene partij echte Paarlen, gouden Pailletten, dof [en] glinsterende gouden Carmetillen. (6[...]

Verkoop van ee[n] Schip.

Op een nader te bepalen d[ag] in den loop van de maa[nd] **Maart, zal te Soerabaija wo[r]den verkocht het nieuw-gekoperd Nederl. Barkschi[p] ELISABETH & JOHANN[A]** groot 217 lasten, gevoerd door kapitein *T. R. Oo[...]kens* met derzelven zeilen, loopend en staand wa[nt], ankers en kettingen, zooals hetzelve is liggende [ter] reede; daarna deszelfs Inventaris, Provisien, e[n] Nadere informatien bij den gezagvoerder in h[et] Java-Hotel en bij
de Agenten,
(604) B. KOPERSMIT & CO.
SOERABAIJA, den 25 *Februarij* 1858.

Stellen Fisches, Marocco Zak-portefeuilles klein formaat, Schaakspellen, enz.
(594) H. M. VAN DORP.
1858.

MME. JNE COQUELIN.
Wegens vertrek,
Verkoop van verschillende goederen tegen verminderde prijzen.
5[...]

---

zeker ik je, en 't zal mij benieuwen of Eduard je niet spoediger omver kan praten."

Op deze woorden week de schertsende glimlach van Maria's lippen, en kreeg haar gelaat den vroegeren ernstigen trek, terwijl zij, met eene ligte trilling in de stem, zachter antwoordde: » het zal u niets baten."

Daar lag zoo iets lijdends in Maria's toon, dat Mathilda bevreemd, welke gevoelige snaar dit weinig beteekenende gezegde zoo pijnlijk deed trillen, ietwat angstig, met vragenden blik naar haar opzag. De bleekheid van haar gelaat was wel niet geschikt om haar gerust te stellen; ook zweefde haar eene onaangename gedachte als een nevelbeeld voor den geest; maar vóór die door nadenken tot helderheid gebragt was, had Maria weder hare krachtige stem en luchtigen toon herkregen; en voerde hare informatie naar 't aanstaande huwelijk van Wilhelmina, Maria's gedachten eene geheel andere rigting, die nu, met de hartelijkste vertrouwelijkheid, zich over de lastige drukte der nieuwe conversatie uitliet; zij was eigenlijk blijde dat hare ongesteldheid hare aanneming had vertraagd, en zij zou wel zorgen zich ook den volgenden winter niet te laten presenteren, hoeveel moeite het ook met mama kosten mogt; want zij voelde zich bepaald ongeschikt voor het leven der groote wereld, en dat eeuwigdurende teilet maken, was haar een doorn in 't oog; neen, zoo'n rustig avondje bij u of de van Ingen's daar gevoel ik mij beter t'huis dan op die vermoeijende en afmattende soirées," en de aangename schets, die zij nu van een stil huiselijk genoegen ophing, bevestigde Maria, dat hare verbeelding deze tafereelen in zoo'n overdreven schoon licht gekleurd zag, omdat ze bezield werden door innig geliefde wezens, wier gemis zij in hare kringen betreurde.

Wierpen wij eenen vlugtigen blik op het verborgen zieleleven der jeugdige, wier strijd nog door de poëzy des levens liefelijk verhelderd werd — waar wij het oog rigten op de andere, die wij een wijl uit het oog verloren, zien wij spoedig, dat geheime kwelling ook hier aan 't harte knaagt.

De zwarte wolken, die wij aan den horizon van mevrouw van Ingen's hemel zagen oprijzen, waren sedert niet verdreven, maar pakten zich steeds dreigender zamen. Naar het uiterlijk te oordeelen, scheen Henriëtte ze volstrekt niet op te merken, geen woord van vrees voor de toekomst ontgleed hare lippen, zelfs niet tegen oom van Ingen, voor wien zij zelfs den minsten schijn van zorg verborgen hield. Maar juist dit verzwaarde haar kommer, dat zij dien niet openhartig der vriendschap mededeelde; dat zij, bij de vermindering van tijdelijke welvaart, zich groot hield voor de wereld om haar zoogenaamd fatsoen op te houden.

Met hoeveel ijver toch zouden Louise en Nancy hare moeder behulpzaam hebben kunnen zijn, waar zij nu een gedeelte harer nachtrust opofferde, om met borduurwerk Eduards zakgeld te verdienen! Hoe zou Eduard zelf haar van dergelijke inspanning hebben ontheven en zijne uitgaven niet alleen bekrompen maar verdiend hebben! Van waar die achterhoudendheid, die haar leed zoozeer verzwaarde, die haar prikkelbaar gestel door angstige gejaagdheid en pijnlijke onrust zoo hoog benadeelde? Van waar die geheimhouding, die haar de hulp en den raad der vriendschap deed afweren?

De grond hiervan was eerzucht, gevoed en gekweekt door moederliefde. Wij weten het hoe de zucht naar aanzien, naar rijkdom, diepen wortel in Henriëtte's hart had geschoten; deed de sluimering ons somtijds aan doodslaap denken, en meenden wij dien hartstogt vernietigd of opgelost in hare liefde, zoo bedrogen wij ons, nog altijd leefde hij.

(*Wordt vervolgd.*)

Avec permission de M. l'Adsistent-Resident de Buitenzorg.

LE

Cirque Européen

à Buitenzorg,

Donnera *pour la cloture,*

une fête pour les Dames Chinoises

le Dimanche 7 Mars.

Le programme fera connaître le détail des exercices.

Prix des Places:

Un Monsieur ou une Dame.......... *f* 3,—.
» Enfant........................» 2,—.
» Javanais......................» —,50.

(610)

WIJN- EN COGNAC ETIQUETTEN,

à *f* 2,— en *f* 3,— per 100.

(591) H. M. VAN DORP.

---

500 STUKS NIEUWE DUKATEN

te bevragen bij

(618) H. M. VAN DORP.

Successivelijk zijn alhier met de Stoomschepen van den ondergeteekende de ondervolgende Goederen aangebragt, waarvan de Eigenaren niet bekend zijn, als:

1 kist, gemerkt I M & C;
1 » » F & C No. 122;
1 » » D V Beukoolen;
2 » zonder merk, inh. Kleederen van Bedienden.

BATAVIA, 4 Maart 1858.

(611) W. CORES DE VRIES.

Koperen Blaasinstrumenten,

VERKRIJGBAAR BIJ (627)

het 10e. Bataillon Infanterie.

Alizarin Copieer- en Schrijf-inkt, Copieerpost, Copieerpersen,

bij

(595) H. M. VAN DORP.

BATAVIA,

Van *Fermantle* (Australie)

Eene partij Puike Aardappelen.

(606) ABEELEN, DENNISON & Co.

***Engelsche* PENNEMESSEN**

met 2, 3 en 4 lemmetten van het FIJNSTE STAAL

BASTET-Instrumenten en Pennemessen,

Engelsche NAGEL- NAAI- en BORDUUR-

SCHAREN.

Bij

628 VAN HAREN, NOMAN EN KOLFF.

MAD^me HUBERT

Soeur de feu

Mad^me *Péroline Legaigneur,*

ex-artiste danseuse, comme elle, a l'honneur de prévenir le public, qu'elle vient d'ouvrir

UN COURS DE DANSE POUR LES ENFANTS

dans son domicile au *Berrenbrechtslaan*; de même elle acceptera les leçons à domicile des personnes, qui voudraient bien la faire appeler pour leurs enfants.

(569)

Ogier Frères

Hebben direct van Parijs ontvangen: zwart en gekleurd *laken* voor *rokken* en *jassen*, *satin-de-laine* en *tricot* voor *broeken*, een groot assortiment *vesten*, geborduurde en andere *hemden*, flanellen *borstrokken*, *hoeden* en *petten* nieuw model, voor heeren en kinderen, een groot assortiment zwarte, witte en gekleurde *dassen*, zijden en glacé *handschoenen*, van *Jouvin*, *boordjes*, verschillende soorten van *knoopen* voor vesten en jassen, *cache-nez*, enz. enz.

Voor civiele ambtenaren:

wit cachemir voor *vesten* en *broeken*, *costuumhoeden* en *degens*, *goud* en *zilver galon borduursel* voor alle rangen, enz. (624)

MERK-INKT,

BLAAUWE en ZWARTE STEMPELINKT, STEMPEL-DOOZEN, met letters en blanco cachet,

bij

(596) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1858.

SLAGTERIJ.

De ondergeteekenden eene SLAGTERIJ van af den 1sten dezer op Molenvliet tegenover *Djambattan Boesoek* geopend hebbende, nemen de vrijheid zich in de gunst van het geachte publiek van Batavia aan te bevelen, beloovende eene prompte en civiele bediening.

Het vleesch is verkrijgbaar des *Donderdags* en *Zondags* morgens.

572, DE SERIERE en BRUMMER.

Ontvangen per **EUROPA:**

B & C

Macau Medoc.

59 Oxh. Roode Baour Wijn.

(609) VAN RIET & TER GOUW.

TE KOOP

De Engelsche schoener »*Elizabeth Ann*" ladende circa 1700 pic.

De Engelsche » »*Emily Jane*" » » 3600 pic.

De Engelsche » »*Clipper*" » » » » A 1 bark »*Harvest Home*" » » 9000 pic.

Allen liggende alhier, en te Sourabaija.

De Engelsche bark »*Princess Alice*" ladende cc. 16000 pic.
» » brik *Lord Montgomerie* » » 3800 »

Te bevragen bij

621) HUNTER, HOUGHTON en CO.

TE KOOP.

Eene zeer nette PALANQUIN, met Engelsche veeren en oliebussen, benevens een zeer fraai

Kinderwagentje.

Adres

THIEBAULT.

(597) *Societeit Concordia.*

TE HUUR

EEN HUIS op *Molenvliet*, met den eersten April te aanvaarden.

Te bevragen bij Mevrouw

de Weduwe BAUMGARDT,

Gang *Secretarie.* (622)

KAMERS TE HUUR.

SECRETARIE-LAAN, *Rijswijk*, Oostzijde. (612)

Tegen het genot van vrije Passage

wordt gevraagd voor het Ned. Fregat DOCTRINA te AMICITIA kapt. *P. Haagsma*, een

GENEESHEER

om zich aan boord met de zieken gedurende de reis naar *Nederland* te belasten.

Adres bij den Gezagvoerder te *Cheribon*, of alhier bij de *Agenten*

(626) DE WEERDT RUYL en Co.

Voor de terugreis naar Nederland wordt op een Hollandsch schip, ten spoedigste verlangd een

HOFMEESTER.

Adres

(605) B. KOPERSMIT & CO.

BATAVIA, 2 Maart 1858.

IEMAND,

die in Nederland onderscheidene jongelieden tot het bijwonen der lessen van de hoogeschool heeft opgeleid, thans met zijn gezien op Java, wenscht eenen jongeling van goeden huize aan zijnen zorg te zien toevertrouwd.

Adres onder Lett. D, bij den *Boekhandelaar*

(577) H. M. VAN DORP.

EENE JUFVROUW

oud 20 jaren, uit fatzoenlijken huize, als zoodanig eene opvoeding hebbende genoten, *Piano spelende*, biedt zich aan als jufvrouw van gezelschap, op loon zal minder gelet worden als op eene goede behandeling.

Adres onder Lett. S, bij

(588) H. M. VAN DORP.

De Heer *Alexander Haertlein* heeft onze algemeene volmagt.

BATAVIA, 1 *Maart* 1858.

(599) LEVERT & Co.

De firma *D. N. Buijs & Co.* is van af ultimo Februarij 1858 ontbonden en blijft de ondergeteekende met de likwidatie derzelve belast. D. N. BUIJS.

(600)

Blijkens acte, op den 12den Januarij 1858 voor mij, notaris en getuigen, onder No. 75, gepasseerd, hebben de heeren *Dirk Nicolaas Buijs* en *Wilhelm Lepold Gerhard Jacobsen*, kooplieden te Batavia, een vennootschap aangegaan tot het drijven van handel in het algemeen, kommissie en scheepszaken, leverantien als anderzins te Batavia, onder de firma *Buijs, Jacobsen & Co.* waarvan beiden de teekening hebben, aangevangen den 1sten Maart 1858 en eindigende den 31sten *December* 1862.

Geschiedende deze aankondiging in opvolging van art. 28 van het wetboek van koophandel.

(601) J. J. MIJNSSEN, *Notaris.*

De Heer J. ANDREAS heeft mijne *Procuratie* speciaal voor de zaken van het JAVA-HÔTEL.

SAMARANG, 2 Maart 1858.

(623) M. C. WHITE,
geb. Manuel.

Namens President en Directeuren der Javasche Bank, heeft de ondergeteekende de eer ter kennis van belanghebbenden te brengen, dat op *Maandag* den 15de Maart e. k., des morgens ten 10 ure, in het lokaal der bank eene *algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers* in de *Javasche Bank* zal worden gehouden ten einde over verlenging van het Octrooi te beraadslagen.

De Secretaris,
J. VAN LENNEP.

BATAVIA, den 27 *Februarij* 1858. (570)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel voor *ongesteldheden der vrouwelijke sekte.* De buitengewone goede uitwerking welke deze pillen op ongesteldheden hebben der vrouwen in het bijzonder eigen, zoude ongeloofelijk schijnen, indien dezelve niet bevestigd werd door dagelijksche genezingen in de Nederlanden. Het is eene ontegensprekelijke daadzaak, dat er geen geneesmiddel mede te vergelijken is tot herstel van ziekten en ongemakken der vrouwelijke kunne, voornamelijk voor jonge meisjes van aankomenden leeftijd, voor welke zij in het bijzonder worden aanbevolen.

Deze beroemde pillen, alsmede de Holloway-zalf zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, *à contant:*

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworejdo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijs & Co.
» Souracarta » W. Veldman.
» Salatiga » J. Vallette.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok.
» Samarang » H. L. de Lyon, V. H. Noman. Kolff & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (617)

H. M. VAN DORP,

TE BATAVIA.

Stoom- & Fabriekwezen, Werktuigkunde, Scheepsbouw, etc.

PRECHTL, Technologische Encyclopädie oder *Alphabetisches Handbuch* der Technologie, technische Chemie und des Maschinenwesens; zum Gebrauche für Kameralisten, Oekonomen, Künstler, Fabrikanten und Gewerbtreibenden jeder Art.

Deze meest volledige en meest beroemde van alle Encyclopädien, bestaat uit 20 deelen, met 574 platen en afzonderlijke atlassen, met het 1ste deel van het supplement 1857, waarvan 5 deelen zullen verschijnen. Prys *f* 150,—.

BOURNE'S WORKS.

I. TREATISE on the Steam-Engine, illustrated with 34 plates and 349 engravings on wood *f* 33.—.

II. do. on the Screw Propellor, with various suggestions of improvement *f* 45.—.

III. A Catechism of the Steam-Engine *f* 8,—.

GRIFFITHS, Treatise on the theorie and practice of *Ship-building*, with Engravings *f* 45.—.

do. The Ship-builders manual, and nautical referee, 2 vol. *f* 45.—.

EVANS, The *sugar planters* manual *f* —.

ZIMMERMANN, Die Macht der Mathematik und ihre Benutzung im täglichen Leben *f* —.

Armstrong and BOURNE, The modern practice of boiler engineering *f* 4.—.

BERNOUILLY, Vademecum des Mechanikers *f* 6.—.

WAGNER'S Jahres-Bericht über die Fortschritte der Chemischen Technologie 1857 *f* 10.—.

Des Ingenieurs Taschenbuch met 253 Holzschnitte *f* 6.

Das Evangelium der Natur *f* 8,—. (616)

DE HANDELS-DRUKKERIJ

van

H. M. VAN DORP, te Batavia,

thans vermeerderd met de NIEUWSTE EN FRAAISTE LETTERSOORTEN, wordt bij deze der begunstiging van het geacht publiek aanbevolen.

Voor eene *nette* en *spoedige* uitvoering der ontvangen orders zal de meeste zorg gedragen worden. (593)

Leverziekten.

GEORG BUDD. On the diseases of the *lever*, 3e ed. with plates. . . . . *f* 16.

Te bekomen bij

(614) H. M. VAN DORP.

AARD- EN HEMEL-GLOBES

van *Lapie*

Kaarten van Java, den Indischen Archipel, etc etc.

bij

(592) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1858.

Muzikale Tooverkaarten, Teekeningen op de lei, Rekenmachines.

Te bekomen bij

(615) H. M. VAN. DORP

KANTOOR-AGENDA 1858.

***f* 5,—.**

zeer geschikt tot DAGBOEK voor Kantoor- en Huisselijk gebruik.

(589) H. M. VAN DORP.

C. G. T. VAN DORP,

Opvolger van de Boekhandelaren

OLIPHANT & Co. te Samarang,

debiteert steeds met succes:

Adjaran Gampang of eenvoudig onderwijs in de Christelijke Godsdienst *f* —,80.

D. C. DE BRUIN. Eerste beginselen der Ned. Spraakkunst, 4e. druk *f* —,60.

id. Noodzakelijk Handboekje voor hen die het Nederduitsch spraakkunstig willen schrijven *f* —,80.

id. Eerste beginselen der Aardrijkskunde, 7e. druk, *f* —,40.

id. Algemeen Overzigt der vijf werelddeelen, 3e. druk *f* —,75.

id. Eerste Lees-oefeningen overeenkomstig de leerwijze van Prinsen, 4 stukjes, 4e. druk *f* 1,—.

id. Eerste Leesboekje, vervolg op de eerste leesoefeningen, 4e. druk *f* —,40.

id. Tweede Leesboekje, 4e. druk *f* —,40.

id. Derde Leesboekje, 5e. druk *f* —,45.

zijnde van het vierde Leesboekje een vijfde vermeerderde en verbeterde druk ter perse.

Allen ten gebruik der Scholen in Ned.-Indië bewerkt.

(579)

Bij van Haren, Noman en Kolff,

TE BATAVIA,

worden abonnementen aangenomen en zijn te bekomen:

de 4 eerste nummers van:

ELPIS,

ALGEMEEN TIJDSCHRIFT VOOR ZUID-AFRIKA.

PRIJS PER JAARGANG *f* 8,—.

Aan Leesgezelschappen en allen, die belang stellen in het letterkundig, kerkelijk en maatschappelijk leven der Hollanders in Zuid-Afrika, zij dit tijdschrift bijzonder aanbevolen. (629)

De ondergeteekenden, Kommandant en Officieren Medegeleiders van een detachement troepen, van Rotterdam naar Batavia, overgevoerd met het Barkschip *Tollens*, Gezagvoerder *F. van Rossen*, bedanken bij deze genoemden Gezaghebber voor de zeer goede verpleging en verzorging, hen en onderhebbende troepen te beurt gevallen gedurende de reize, die, gepaard aan eene steeds welwillende en heusche bejegening, hen dezelve zoo aangenaam mogelijk heeft gemaakt.

BATAVIA, *den 1sten Maart* 1855.

J. A. WALESON, *Kolonel der Infanterie*,
P. E. PERK, *1ste Luit.* » »
G. F. W. BOREL, *2de Luit.* » *Artillerie.*
C. G. H. COSTER, » » » *Genie.*
J. P. VAN DER EB, *2de Luit. der Genie.*
M. J. MULDER, » » » »
(602) J. D. VAN ROGGEN, *Off. van Gez. 3de kl.*

Het Stoomschip Padang

vertrekt in den loop der volgende week naar *Borneo's Westkust.*

Voor *vracht* en *passage* vervoege men zich bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 6 *Maart* 1858. (638)

Het Stoomschip Palembang

vertrekt 24 uren na aankomst der landmail naar *Samarang* en *Soerabaija.*

Voor *passage* vervoege men zich bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 6 *Maart* 1858. (637)

Het Stoomschip Makassar

zal in den loop der volgende week naar *Samarang, Soerabaija, Makassar, Timor* en de *Molukkos*, vertrekken.

Nadere informatien bij

W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 6 *Maart*, 1858. (636)

DE KONINGIN DER NEDERLANDEN

vertrekt

via MUNTOK en RIOUW naar

Singapore

op den 12 dezer. Adres

MACLAINE WATSON & Co.

(581) *Directeuren der N. I. Stoomb.*

2 *Maart* 1858.

Vracht en Passage naar

Samarang

wordt aangeboden het Nederlandsch schip WHAMPOA, kapt. *D. van der Hoff*, om in den loop der volgende week te vertrekken.

Adres

(643) B. KOPERSMIT en Co.

***Passage naar Soerabaya*,**

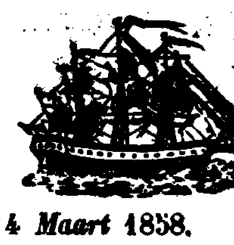

wordt aangeboden aan het Nederlandsch Schip **Anthonia Petronella**, Gezagvoerder **A. Voorendijk**. Het Schip zal tegen den 10 dezer vertrekken.

Nadere informatien bij

4 *Maart* 1858. *De Agenten*,

(613) B. VAN LEEUWEN & Co.

Per ***LOEVESTEIJN*** kapitein **C. VONCK**

bestaat nog gelegenheid tot overvoer van eenige weinige *Passagiers* naar *Nederland*, om *uiterlijk* over 14 dagen direct van hier te zeilen.

Voor verdere informatien adressere men zich tot den gezagvoerder in het *Marine Hôtel* of bij

de Agenten

(619) DE WEERDT RUIJL en Co.

Vermoedelijk tegen het midden van April zal er gelegenheid zijn

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND

met het bijzonder goed ingerigt Campagneschip **Tollens**, kapt. **F. van Rossen**, hebbende aan boord eenen geëxamineerden scheepsdocter.

Voor nadere informatien adresseere men zich bij

de Agenten

(575) VAN OMMEREN RUEB en Co.

Passage naar Nederland

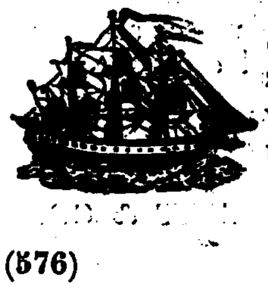

met het Nederlandsch Barkschip ***Concurrent*, kapt. F. D. de Wit**, zullende vermoedelijk half April van *Passaroeang* over *Batavia* retourneeren.

Adres bij

de Agenten

(576) VAN OMMEREN RUEB & Co.

Passage naar Samarang

met het Ned. Campagne schip TOLLENS, kapt. *T. van Rossen*, om tegen het eind dezer week, daarheen te vertrekken.

Adres bij

de Agenten,

(573) VAN OMMEREN, RUEB & CO.

Voor passage naar Nederland

Wordt aangeboden het Ned. Barkschip ***Hendrika***, **W. van Aalburg**, van eenen geëxamineerden sche[...] doctor, zullende tegen het [...] van Maart van *Samarang* [...] *Batavia* vertrekken.

Adres bij de heeren *Dorrepraal en Co.* te *Sama*[...] of bij

de Agenten

(574) VAN OMMEREN RUEB en [...]

Passage naar Nederla[...]

wordt aangeboden met het Nederl. [...] ZEEPLOEG, kapt. *T. H. Kramer*, hebb[...] uitmuntende inrigtingen voor den overvoer van [...] sagiers. Genoemd schip zal tegen *medio* der vol[...] maand de reis direct van hier aanvaarden.

Adres bij den gezagvoerder en

de Agenten,

(587) HAAGER en SCH[...]

Passage naar [...]

met het Ned. schip [...] *T. H. Kramer*, [...] gende week te [...]

Adres bij [...]

Marine Hotel en bij

de Agenten,

(586) [...]

[...]

In ons No[...] wij mede, dat de voor het F[...] hoofdplaats, bestemde artistes [...] jl., naar Batavia hadden [...]

Wij zijn thans in staat [...] van dit gezelschap te geven. [...]

De heeren: *Bonnet*, 1ste Tenor.
» » *Catelin*, 2de »
» » *Soulié*, 3de »
» » *Pascal*, Bariton.
» » *Bouchel*, 1ste Bas.
» » *Férant*, 2de »
» » *Nanteuil*, 1ste Comiek.
» » *Lenoley*,
» » *Pascal*, 2de Bas.
Mevrouw: *Berton*, 1ste Chanteuse à roulades.
» *Anna Guyraud*, Forte [...]
» *Nanteuil*, 1ste Dugazon.
» *Bourgeois*, 2de [...]
» *Rose*, 2de [...]
» *Debloy*, 2de »
» *Souweina*, 2de [...]
» *Guille*, D[...]
Mejufvrouw: *Bonnet*.
Orchestmeesters de heeren: *Souweina* en *Guille*.

— In de residentie Cheribon, afdeeling Indramaijoe vond, niet lang geleden, het volgend niet onaardig voorval plaats.

Het was een inlander, in die afdeeling woonachtig, gelukt, drie jonge tijgers uit hun nest te halen. Ten einde de door het Gouvernement, bij staatsblad 1854 No. 22, vastgestelde premie van *f* 22 voor elken tijger van welken leeftijd ook, te erlangen, biedt hij twee der *drie* tijgers, op het kantoor van den adsistent-resident van Indramaijoe, aan. Het volle bedrage van *f* 44 ontvangen hebbende, brengt hij den derden jongen tijger tot nabij de plaats, waar hij het nest gevonden heeft terug. Eene sterke omheining met eene tijgerval wordt weldra door hem gereed gemaakt en de jonge tijger daarin geplaatst. Verzekerd dat de oude tijgers op den reuk af zullen toeschieten en alzoo in de val raken, waardoor hem eene nieuwe belooning zal ten deel vallen, keert hij huiswaarts, om den volgenden morgen zijne buit te halen.

Hij spoedt zich, met het aanbreken van den dag, dan ook naar de tijgerval, doch bevindt dat hij zich teneenemale mitrekend heeft. In stede van bij den jongen tijger ook de ouders in de val te zien, is deze ledig en het jong gevlogen.

Teleurgesteld keert hij na vruchteloos zoeken huiswaarts, de voor niet opgeofferde *f* 22 betreurende en niet begrijpende, welk toeval den jongen tijger verlost heeft.

Het raadsel loste zich echter weldra voor hem op. Een zijner vrienden, dien zijne handelwijze niet onbekend was gebleven, had zich, in den nacht, naar de plaats, waar het jong in de omheining zat opgesloten, begeven en hetzelve, in weerwil dat de ouden door hun gebrul hunne nabijheid deden kennen, uit het hok gehaald en met zich gevoerd. Den volgenden morgen, terwijl onze tijgervanger zijn verlies betreurende, ontving zijn vriend, in zijne plaats, uit handen van het plaatselijke bestuur, de *f* 22 voor den gemakkelijk verkregen jongen tijger.

Soerabaija, 1 Maart. Heden morgen is naar het eiland Bawean gestevend Z. M. stoomschip *Gedeh*, Commandant kapitein luitenant ter zee H. M. Staring, aan boord hebbende een detachement van het 14e bataillon infanterie, onder commando van den kapitein Schröder.

Men verneemt dat deze expeditie in verband staat met de tijdingen, door ons vroeger mede gedeeld omtrent een bezoek van zeeroovers, waarmede genoemd eiland zoude bedreigd worden.

(*Oostpost.*)

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 6 Maart 1858, No. 19.

Lampongsche Districten. De berigten over de maand Januarij behelzen het volgende:

Er vielen van tijd tot hevige regens, vergezeld van zwaren wind.

De rust bleef ongestoord.

De bevolking is ijverig bezig met het planten van padi, zoowel op sawahs als op ladangs. Vooral is dit het geval in de omstreken van *Telok Betong,* alwaar zij mede bezig is, om nieuwe pepertuinen aan te leggen tot een getal van ruim 200,000 boomen.

Sedert medio November 1857 werden elf groote tijgers door de bevolking gedood.

De binnenlandsche handel en die over zee en tusschen de kustplaatsen was in deze maand vrij levendig.

Te *Telok Betong* liepen binnen 25 handelspraauwen, waaronder 17 van de kustplaatsen en 8 van plaatsen buiten de *Lampongs,* terwijl van daar vertrokken 42 handelspraauwen naar de kustplaatsen en 33 naar plaatsen buiten de *Lampongs.*

Gedurende deze maand werd te *Telok Betong*, onder anderen ingevoerd:

f 570 zilvergeld, *f* 30 papiergeld, 562 pikols rijst. 47 picols peper, 88 picols gomelastiek, 313 picols harst, 23 picols boomwol, 40 picols koffij, $38^{7}/_{100}$ picols klapperolie, manufacturen, kramerijen, vee, enz.

Uitgevoerd werd:

f 7,612 zilvergeld, *f* 1568 papiergeld, *f* 515 kopergeld, 62 picols boomwol, 391 gomelastiek, $30^{18}/_{100}$ pic. koffij, 181 picols peper, 858 pic. harst, $17^{1}/_{2}$ pic. gambier, 25 catties olifantstanden, 4 catties vogelnestjes, $76^{1}/_{100}$ picol was, 10,280 bossen bindrotting, 16,900 klappernoten, voorts manufacturen, ijzer, koper en aardwerk.

Zuid- en Oosterafdeeling van *Borneo.* Te *Sampit* (Zuidkust) was de handel, gedurende de maand December, 1857 vrij levendig.

Op den 22sten Januarij is de Nederlandsch Indische brik *Jeanetta Maria*, op de oostbank tusschen de bolkaken No. 4 en No. 5 vastgeraakt, doch met behulp van het stoomadviesvaartuig *Tjipannas*, nog in den daarop volgenden nacht, vlot gekomen.

Gedurende de maand Januarij 1858 werden afgescheept 1,400 tonnen steenkolen.

In de eerste maand van 1857, werden afgescheept. 890 » »

Alzoo *meer* in 1858. .... 510 tonnen steenkolen.

Aan inkomende en uitgaande regten werd in die maand ontvangen. . . . . *f* 14,624:62

De ontvangst bedroeg in de eerste maand van 1857. . . . . » 7,422:21$^{1}/_{2}$

Alzoo *meer* in 1858. . . . . *f* 7,202:40$^{1}/_{2}$

Het debiet aan zout heeft in die maand bedragen. . . . 20 koij. — pic. — pd.

Het debiet bedroeg in de eerste maand van 1857. . . . . . . 2 » 10 » — —

Alzoo *meer* in 1857. . . . 17 koij. 20 pic. — pd.

Te *Sampit* (Zuidkust van *Borneo*) was de handel bijzonder levendig.

Amboina. — Het weder is hier, gedurende de maand Januarij, door de aanhoudende noordelijke winden, drukkend geweest.

De vijandige Alfoersche stammen op *Ceram,* schijnen zich nog niet rustig te willen houden en hebben zich hier en daar aan het strand vertoond. Overal waar een weg of een pad van het strand naar de bosschen loopt hebben zij versperringen aangelegd.

Van *Ternate* zijn 500 man hulptroepen ontboden en bereids aangekomen. Deze zullen naar *El apoeti* gezonden worden en togten langs het strand doen; tot dat einde zullen de in de afdeelingen *Hila*, *Larike* en *Boero* aanwezige Tobelorezen mede derwaarts gezonden worden.

Ternate. — Op den 21sten Januarij, des namiddags één ure, werd hier eene vrij hevige aardbeving gevoeld, die minsten 30 seconden duurde en eene verticale beweging had. Op *Ba'jan* werd die schok gelijktijdig waargenomen.

Menado. — Gedurende de maand Januarij was het weder hier voor dit jaargetijde zeer schoon en viel er nagenoeg geen regen.

Op den 14den des namiddags half twee ure, en op den 24sten van die maand, des namiddags half een ure, hadden hier aardbevingen plaats.

Van de uitgestrekte miloe-aanplantingen is een overvloedige oogst verkregen.

Timor. Gedurende de maand December 1857 zijn veel regens gevallen, vergezeld van zwaar onweder en hevige windslagen.

In westelijk *Timor* is de aanplant van djagong grootendeels reeds tot stand gekomen en staat gunstig.

— De rust werd niet gestoord. De vroeger min gunstig gestemde vorsten geven blijken van toenadering tot het gouvernement. De radja van *Lidak* heeft vergiffenis voor zijn verzet gevraagd. Al de berigten uit de ommelanden bevestigen, dat de laatste expeditie een diepen indruk heeft gemaakt.

Banda. Gedurende de maand December 1857 heeft het weder zich hier gekenmerkt door buitengewone hitte, afgewisseld door hevige weste en noordweste-winden, meestal vergezeld van zware regens.

Op den 15den, 16den en 17den dier maand, woei het zoo sterk, dat in de specerijperken verscheidene noten- en andere boomen omvergewaaid en eenige daken van woningen min of meer beschadigd zijn. Ook de verblijven van het perkvolk op het perk *Kleinwalingen*, gelegen op *Groot Banda*, zijn omgewaaid.

In den nacht van den 27sten op den 28sten December, omstreeks 3 ure, werd een ligte schok van aardbeving gevoeld.

De oogst der notenmuskaat heeft, over de maand December, in de onderscheidene perken bedragen 8,690,203 notenpitten, uitmakende omstreeks 69,524 ponden noten en 17,381 ponden foelie.

De geheele productie in 1857 bedroeg *noten* 701,418 pd.
in 1856. . . . . 750,300 »

Dus *minder* in 1857. . . . . 48,852 pd.

foelie . . . . 174,047 pd.
in 1856 . . . . 187,575 »

Dus *minder* in 1857 . . . . 13,528 Pd.

Den 27sten December is in zinkenden toestand te *Rozengain* aangekomen een *Boetonsche* jonk, waarop zich negen mannen en eene vrouw bevonden.

Dit vaartuig was, op zijne reis van *Timorkoepang*, naar *Boeten*, op de hoogte van laatstgenoemd eiland, door eenen zwaren storm beloopen en lek geworden; zoodat men genoodzaakt was, het grootste gedeelte der lading over boord te werpen, om het vaartuig drijvende te houden.

Na acht dagen in dien toestand op zee te hebben rondgezworven, had men het geluk *Rozengain* te bereiken.

De opvarenden zijn naar *Neira* overgebragt, van waar zij, met de eerste gelegenheid, naar *Boeton* zullen terugkeeren. (*Jav. Ct.*)

ENGELAND.

Volgens het *Court Circular* zullen, bij de voltrekking van het huwelijk van de koninklijke prinses, behalve de koninklijke familie, tegenwoordig zijn de koning van Belgie, de hertog van Braband en de graaf van Vlaanderen; de prins en de prinses van Pruissen, prins Frederik Karel, prins Albert, prins Karel Albert en prins Adalbert van Pruissen; de vorst van Hohenzollern Sigmaringen, de groothertog van Baden, de groothertogin van Baden, en prins Willem van Baden; de hertog en hertogin van Saksen Coburg. Deze gasten zullen allen, den 15den Januarij en volgende dagen, te Londen aankomen, en H. M. gasten op het paleis van Buckingham zijn. Ook zullen nog tegenwoordig zijn de prins Eduard van Saksen Weimar, de prins en prinses van Hohenlohe Langenburg, de prins Victor van Hohenlohe en de prins van Leiningen.

Prins Frederik Willem van Pruissen zal den 23sten te Londen aankomen en na de, den 25sten plaats hebbende, huwelijksplegtigheid, met zijne gemalin naar Windsor, vertrekken. Den 27sten begeven zich H. M. en de prinsgemaal naar Windsor, waar H. M. den 28sten een capittel van de orde van den kousenband zal houden, in welke orde prins Frederik Wilhelm zal worden opgenomen. Den 29sten keert de geheele koninklijke familie naar Londen terug. Het vertrek van het jonge echtpaar is op 2 Februarij bepaald. HH. KK. HH. vertrekken met het koninklijke yacht *Victoria and Albert* naar Antwerpen. Twee andere koninklijke yachten en eenige oorlo stoombooten zullen de *Victoria and Albert* als eerewacht naar Antwerpen begeleiden.

— Nopens de ware reden van het vertrek van lord Stratford de Redcliffe uit Constantinopel, verneemt men het volgende. Deze diplomaat [illegible] depêche zijner regering, krachtens welke hij op zijn post blijven moest, toch op reis gegaan. Hij ligt namelijk met lord Palmerston over eene finantiëele aangelegenheid overhoop en is ten gevolge daarvan in eene moeijelijke positie geraakt. In den jongsten oorlog namelijk werden in het militair bestuur, vooral in de inrigting der hospitalen, zulke verregaande gebreken ontdekt, dat de menschelijkheid gebood ten spoedigste tusschen beiden te komen en zoo spoedig mogelijk met vele kosten bijeen te brengen, wat in de overvolle hospitalen vereischt werd. Lord Stratford dacht dat zijne regering later alles goedkeuren zou wat hij nu op eigen gezag deed, doch in deze meening is hij bedrogen geworden. Men wilde hem eene buitengewone gratificatie toestaan, die evenwel volstrekt in geen verhouding staat tot de verbindtenissen, welke de lord toenmaals op zich genomen heeft. In het algemeen moeten die uitgaven zoo groot zijn, dat zij uit geen privaat vermogen goed gemaakt kunnen worden. Intusschen dringen de crediteuren op betaling aan en de lord is dien ten gevolge naar Londen vertrokken, om hunne zaak te verdedigen. Dit is de aanleiding tot het gerucht, dat lord Stratford de Redcliffe aan zijne crediteuren 50 pCt. heeft aangeboden.

— De *Malta Times* bevat het belangrijke berigt, dat de telegrafische gemeenschap van dat eiland met het vasteland en Engeland tot stand is gekomen. In minder dan een uur zijn berigten van Malta te Londen, en in minder dan drie uren berigten van Londen en Malta ontvangen.

DUITSCHLAND.

Ook in Oostenrijk hebben zich schokken van aardbeving doen gevoelen. Den 24sten December ontwaarde men onder anderen te Windischgaersten twee zulke hevige schokken, dat de inwoners verschrikt naar de straten vlugtten. In den daaropvolgenden nacht herhaalde zich de schok. Van ongelukken heeft men echter tot dusverre nog niets vernomen.

— Eenige dagen geleden werd de president van de regtbank te Bucharest, in zijne canselarij, doodgeschoten. Een Griek, die gedurende 22 jaren een proces voortzette, waarvoor hij eerst eene bezitting had moeten verpanden en daarna verkoopen, bedreef deze verschrikkelijke daad. Toen hij namelijk eindelijk het vonnis vernam, dat hem tot den bedelstaf bragt, haalde hij een geladen pistool voor den dag en schoot den president ter neder, met de woorden: « Nu is eindelijk regt gedaan." De getroffene overleed eenige minuten daarna.

ITALIE.

Uit eene goede bron verneemt men, dat de diplomatieke betrekkingen tusschen Engeland en Napels eerstdaags weder hersteld zullen worden. De heer Temple, die nog altijd de hoedanigheid van gezant aan het Napelsche hof bezit, zal zich eerstdaags naar Rome begeven, ten einde zich, zoodra dit gevorderd wordt, naar zijn post te kunnen begeven.

RUSLAND.

Uit St. Petersburg schrijft men, dat daar een Belg verwacht wordt, die der regering zal voorstellen, om een telegraafdraad door Siberie naar Amerika aan te leggen. Hij vordert niet meer dan een waarborg van 3 pCt. intrest.

WEST-INDIE.

Luidens een met de jongste mail bij het departement van kolonien uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend 5 December ll., heerschte te Nickerie nog de kinkhoest, terwijl de gezondheidstoestand onder de bevolking overigens voldoende bleef.

Behalve eenige ongeregeldheden op sommige plantages, heerschten ook rust en orde allerwege.

— Uit Curaçao hebben wij van den 8sten Dec. de volgende berigten nopens St. Domingo:

» De toestand op dit schoone eiland is nog dezelfde. De president *Baez* blijft zich in de stad handhaven, terwijl de opstandelingen de stad blijven omringen en op de in de haven aankomende en vertrekkende schepen vuren. Eene Portugesche brik is door de kogels der belegeraars in den grond geboord. De Ned. schoener *Ozama*, kapt. *Kogen*, is den 1sten Nov. bij Azua door de Dominicaansche oorlogschoener *Merced* genomen en in de haven van St. Domingo opgebragt. Dit is eene wederregtelijke daad, omdat dit geschied is vóór de blokkade der havens door de Dominicaansche republiek. Den 6den November heeft de president *Baez* de havens der republiek, met uitzondering van die der stad St. Domingo, in staat van blokkade verklaard; doch den 14den Nov. hebben de Engelsche en Fransche consuls te St. Domingo daartegen geprotesteerd, dewijl de regering niet bij magte was, de blokkade te kunnen handhaven. De aanhouding van de *Ozama* is voor de regtbank te St. Domingo gebragt, die bij vonnis van den 21sten Nov. verklaard heeft, dat ze onwettig is en dat de belanghebbenden regt hebben, schadevergoeding te vorderen. Dien ten gevolge is het vaartuig ontslagen en de lading teruggeven. De kapitein en de supercarga zouden, met behulp van den Engelschen consul, hun protest extenderen. Deze laatste is te meer over deze handelwijze verstoord, omdat ook de Engelsche schoener *Teresa*, in de wateren van Matanzas, door de Dominicaansche oorlogsschoeners *Victoria* en *Libertador*, is aangehouden en te St. Domingo opgebragt.

« Over Rio-Hacha is alhier berigt ontvangen, dat Z. M. brik *Venus*, comm. R. van Voss, aldaar is aangekomen en er was gebleven, omdat er een volksopstand was uitgebroken. Brieven van 20 Nov. melden, dat de comm. van Voss door den Nederlandschen vice-consul, Abm. Pinedo, en door de Engelsche en Fransche consuls verzocht is geworden, aldaar te blijven liggen, tot dat de wettige regering, welke door de opstandelingen is afgezet, hersteld zou zijn. De commandant van Voss heeft gehoor verleend aan dit verzoek en is op de reede van Rio-Hacha blijven liggen. De opstand, die den 7den uitgebroken is, heeft tot oorzaak, dat de bevolking van Rio Hacha zich niet wil onderwerpen aan de grondwet en andere instellingen voor den staat Magdalena, waartoe het thans behoort, door de volks- [illegible] De van Santa Martha ontvangene berigten melden, dat er door het bestuur krachtdadige maatregelen zouden genomen worden ter onderdrukking van den opstand, hetgeen waarschijnlijk niet zonder bloedvergieten zal plaats hebben."

CHINA.

Lord Elgin, de commissarissen en andere personen hebben een bezoek gebragt aan de gevangenissen te Canton, die tooneelen zoo verschrikkelijk opleverden, dat zij bijna elke beschrijving te boven gaan. Vele arme schepsels zijn uit deze vuile holen der ellende verlost geworden.

De *China-Mail* van den 4den Februarij deelt hieromtrent het volgende mede:

Bovengenoemde personen bezochten de stadsgevangenen, de *Wankoi* en *Pwawijn* genaamd. Het is onmogelijk de afzigtelijke tooneelen te beschrijven, welke men aldaar te zien kreeg. Elk dezer gestichten bevat verscheidene gevangenhuizen, en de beschrijving van een derzelven moge voor die van allen strekken.

Eene opene plaats, van 15 ellen lang en 6 breed en met granietsteenen belegd, verleende den ingang. Dezelve was tamelijk zindelijk en luchtig, ten gevolge van den wind en regen, waaraan zij was blootgesteld. Aan elke zijde dezer plaats bevonden zich drie hokken, elk van 5 ellen lang bij 4 breed en door dubbele rijen stijlen, waardoor men naauwelijks de hand konde steken, van elkander en de opene plaats gescheiden. Binnen in waren planken, waarop de gevangenen lagen; de bodem was aarde en de hoogte der hokken ruim genoeg, en over het algemeen werden de kerkers veel beter bevonden, dan men verwacht had. Waren dezelve goed onderhouden geworden, alsdan zoude er geene reden bestaan hebben, om er over te klagen.

Toen het gezelschap binnentrad, dreef de dreigende stem des cipiers de arme drommels in hunne hokken, doch deze persoon werd spoedig tot zwijgen gebragt en de vriendelijke stem van een vreemdeling, die de gevangenen in het Chineesch verzocht buiten te komen, bragt spoedig een 70tal levende schepselen te voorschijn. De toestand dezer rampzaligen was verschrikkelijk: hunne ligchamen zagen er ziek en uitgemergeld uit; hunne oogen staarden de aanschouwers, even als van waanzinnigen, in verwondering aan; hunne vuile lompen vielen hun van het lijf; hun hair was ongeschoren en ongekamd, lang en afschuwelijk stijf omhoog staande, zwart en dik, in ijzingwekkende tegenstelling met hunne akelige gelaatstrekken: — daar knielden zij, bevende van koude, zwak van gebrek, en sommigen geheel ongevoelig omtrent hetgeen om hen geschiedde.

Velen waren zelfs te zwak, om uit hunne holen te komen en hun bevrijders te bedanken. Langdurig lijden, opsluiting en gebrek hadden die gevoelloosheid te weeg gebragt. Men beval hun buiten te komen en, zoo goed zij konden, sleepten zij hunne uitgeteerde ligchamen tot voor de voeten hunner vreemde bezoekers.

Een arm kind, een knaap van 13 jaren, was mede op deze verschrikkelijke plaats gevangen. Men deed hem opstaan, doch, met een waanzinnigen glimlach op het gelaat, sloeg hij slechts even de oogen op en schoof een paar duim langs de planken, waarop hij gezeten was Men had hem wegens *het maken van oproer* gevangen gezet! De ongelukkige knaap had naauwelijks kracht genoeg op te staan. Het was akelig zijne ledematen te zien: hij was letterlijk een levend geraamte. Twee der minst uitgeputte gevangenen droegen hem naar buiten.

Vijf der hokken waren nu ledig en, terwijl de Heer Parkes zich bezig hield de gevangenen aan te spreken, namen de andere bezoekers de 6de kamer in oogenschouw. Het is bijkans onmogelijk eene beschrijving te geven van wat zich in dat krocht bevond. Bij het openen der deur, ging een klagend geschrei op, geslaakt door een 20tal wezens, waarvan geen enkele meer konde opstaan. De dood had op velen hunner reeds zijne klaauwen gedrukt, terwijl een arme kerel in een hoek gebukt zat, wiens ribben overal uitstaken; deze was dood!

Levenden, stervenden, bloedenden, hongerigen, zieken, besmetten en lijken, allen waren bij elkander in dit hok nedergesmakt!

Deze rampzaligen, die van pijn en honger kermden, zouden, zonder de tusschenkomst hunner bevrijders, waarschijnlijk spoedig hun dooden makker naar het graf gevolgd zijn, waar alleen hun lijden een einde konde nemen.

Een hunner sprak tamelijk vlug Engelsch en verhaalde, dat zij allen dien dag nog waren geslagen geworden.

Niet een hunner konde loopen en het was ontzettend de folteringen te aanschouwen, die zij zich zelven veroorzaakten bij hunne pogingen, om hunne bebloede ligchamen in de vrije lucht te slepen.

Eenigen had men op de dijen, anderen op de voeten en enkels geslagen. Allen waren geketend, ofschoon zij niet staan, veel minder wegloopen konden.

De gevangenen spraken van zekeren vreemdeling, die den verleden Vrijdag uit de gevangenis was gehaald en *Peter* zoude genaamd zijn. Het gelukte den heer *Parkes*, genoemden *Peter* in een hoek te vinden. Hij was een arme krankzinnige, die, volgens zijne verklaring, met het stoomschip *Fiery Cross*, kapitein *White*, van Londen te Hongkong was aangekomen, en aldaar, op welke wijze bleef onbekend, gevat en gekerkerd was. Zijne afkomst is zeer twijfelachtig: zijne kleederen waren vreemd, zijne gelaatstrekken geheel van die der Chinezen verschillend en meer overeenkomende met die van een Japanner. Hij sprak een weinig Chineesch, Engelsch en Portugeesch.

Al deze menschen werden naar de Yamun van den Gouverneur gebragt en van rijst voorzien. Verder kregen zij warm water, zeep, een barbier en schoone kleederen. Tot nader onderzoek worden zij voorloopig in verzekerde bewaring gehouden.

De cipiers ontvingen last, de gevangenen te voeden en het gevonden lijk te doen begraven. Op hunne weigering hieraan te voldoen, werden zij gedwongen, zelven het lijk weg te brengen. Een mandarijn met een doffen witten knoop, waarschijnelijk de Gouverneur dezer gevangenissen, wordt in verzekerde bewaring gehouden.

— De overland Friend of China, dd. 29 Januarij, deelt het volgende mede:

Een heer, die juist van Canton is aangekomen, verhaalt dat de overheden dier stad, zoowel burgerlijke als militaire, met de vertegenwoordigers der 96 dorpen hebben beraadslaagd.

Dat de voornaamste onder de burgers (*Yeh Peng-wa*), met het hoofd van den burgerstand van het district Sunon (*Chun-Qui-chek*) benevens de mandarijnen en kleinen adel der provincie in het algemeen, met elkander overlegd en besloten hebben, om aan den keizer te berigten:

Dat de Gouverneur-generaal, de Luitenant-gouverneur en de opperbevelhebber over de soldaten en Tartaarsche troepen, het opstaan der soldaten tegengegaan en de stad verkocht hebben. Tevens hebben zij besloten, eene proclamatie door de 9 Foos, 10 Chows en 80 districten, onder de Mandarijnen en den kleinen adel der provincie, te laten rondgaan, hen gelastende en noodzakende, onmiddelijk eene krijgsmagt op de been te brengen, duizend dapperen uit elk district, dat hen tevens van de noodige fondsen en krijgsbehoeften moet voorzien. De districten, welke ver afgelegen zijn, moeten de fondsen en de nabijgelegene de manschappen leveren.

Binnen een paar maanden zal er dus eene ontelbare menigte soldaten en dapperen te Canton zijn, wier eenig doel zal wezen, om de hoofdstad hunner provincie weder te bemagtigen.

Behalve het bovenstaand berigt wordt nog beweerd, dat het district *Yut-hoy* en de 6 anderen, die langs het zuid-westen Canton omringen, in treurigen toestand verkeeren, door het opstaan der *Hakas*, die, van den tegenwoordigen Engelschen oorlog en de verwarring in Canton gebruik makende, in grooten getale zijn uitgekomen, vechten, moorden en de hoofdplaatsen der districten in bezit nemen, terwijl zij op hunnen weg op de stoutste wijze rooven.

Van Macao vernemen wij, dat de hoofdpersoon in den moord van den Gouverneur *Amaral* eindelijk gevat is. De bijzonderheden deswege hebben wij nog niet vernomen.

— In de Overland China Mail van 29 Januarij, lezen wij het volgende omtrent het reeds door ons vermelde

Oproer te Macao.

Het is opmerkelijk, dat wij, bij al de voordeelen der hedendaagsche nieuwsbladinlichtingen, ons soms zoo digt nabij het tooneel van een opstand kunnen bevinden, zonder er iets van te weten. Zoo heeft Macao, gedurende de laatste 14 dagen, in eene vreeselijke gisting verkeerd, en zulks alleen over de klep van de [illegible] der schutterij, die, op bevel van den Gouverneur, was afgenomen geworden.

Hevig was de beweging en de dappere „*Batalhas National*" sloeg zelfs tot openbare muiterij over, ten gevolge waarvan een hunner aanvoeders werd gevangen genomen. Hierna stond ook het garnizoen op, dreigde den Gouverneur af te zetten en plakte overal in de stad oproerige bekendmakingen aan, die vuur en [illegible]de ademden en eene verschrikelijke wraak inriepen over hunne tijrannieke en despotische heerschers.

Een dier plakkaten luidt aldus:

Inwoners van Macao!

„De artilleristen te Macao kunnen het despotisme en de afpersingen, welke dagelijks door de overheden alhier worden gepleegd, niet verdragen, en daarom verzekeren zij de inwoners van Macao, dat het gerucht, hetwelk op den 10den dezer onder hen verspreid werd, dat de soldaten gewapend waren, om de vrije en onafhankelijke burgers aan te vallen en hen te dwingen, de despotieke bevelen, betreffende eene barbaarsche regeling te gehoorzamen, met de waarheid strijdig was.

Inderdaad, inwoners van Macao! het was een valsch gerucht. De soldaten zullen zoo iets nimmer doen en zijn daartoe buiten staat. Al waren ook de overheden zoo gruwzaam en eigendunkelijk, om zulk een bevel uit te vaardigen, alsdan zoude het toch nimmer ten uitvoer gebragt worden.

Inwoners van Macao! kortziende en nederig als gij zijt, hebt gij ons, op den avond van den 10den dezer, het bewijs gegeven, dat gij de willekeur niet langer kunt dulden onzer overheden, die, ofschoon uit vleesch en bloed geschapen en met dezelfde gevoelens als wij behebt, ons evenwel als slaven en honden behandelen. De dag zal aanbreken, waarop zij zullen ondervinden, dat zij zich in ons bedrogen hebben."

Hoe deze gisting zal afloopen is ons nog onbekend, maar wij gelooven, dat zij eenigzins aan het bedaren is, daar wij er de laatste dagen niets meer van vernamen.

Het kan evenwel nog niet te laat zijn, om admiraal Seymour een van H. M. grootste stoomfregatten of een kanonneerboot naar het tooneel der verwarring te doen zenden, ten einde het leven en de bezittingen der Engelschen te beschermen, welke welligt door dezen onverwachten opstand gevaar loopen Niemand toch, die het karakter der dappere Macaöers kent, kan hunne bedreigingen voor louter zwetsen aanzien of gelooven, dat eene diergelijke uitboezeming van ware vaderlandsche liefde in rook zal verdwijnen. De uitkomst zal het echter leeren.

AUSTRALIE.

Aan de *Sydney Empire* ontleenen wij het navolgend vreeselijk voorval.

De Chilische brik *Sara Anna* verliet, in de maand Februarij 1856, de haven van Valparaiso met bestemming naar de Zuidzee-eilanden. Behalve kapitein en equipage, bevonden zich nog verscheidene passagiers aan boord, in alles 14 personen, waaronder eene vrouw. In Maart bereikte het vaartuig de Gambier-eilanden, waar een Fransch corvet ontmoet werd, dat naar Tahiti vertrok en brieven van hen medenam. Het eerste berigt, dat men hierop omtrent de *Sara Anna* bekwam, werd door een schoener, die de Gambier eilanden had aangedaan, medegebragt. Hetzelve luidde, dat de brik, een twintigtal dagen bevorens, van daar naar Tahiti was onder zeil gegaan en eene aanzienlijke hoeveelheid paarlmoerschelpen als lading en twee zoons van mev. *Stevens* te Tahiti als passagiers aan boord had. Eerst in Mei hoorde men weder iets van de *Sara Anna* en wel door kapt. *Dunham* van de Tahitische schoener *Julia*, die op de Panmonton-eilanden handel dreef en op de kust van een derzelve, Blighs Lagoon, omtrent 540 mijlen Zuid ten Westen van Tahiti gelegen, de overblijfselen van een wrak ontdekte. De bewoners van dit eiland staan als wilden bekend en tot heden is het niemand mogen gelukken, handel met hen te drijven. Kapitein *Dunham* begaf zich aan wal en verkreeg de zekerheid, dat het wrak dat van de uiteengeslagen *Sara Anna* was. Hij werd door de inboorlingen gedwongen zich weder spoedig in te schepen, daar zij hem en zijne vier hem volgende manschappen met lansen en steenen aanvielen, welke laatsten zij, zoowel mannen als vrouwen, zeer behendig met een slinger wisten te werpen. Kapt. *Dunham* vertrok alsnu naar Chain eiland, ten einde, na erlangde hulp, te onderzoeken, of er welligt nog een ge. der ongelukkige schipbreukelingen in leven waren. Chain-eiland bereikt hebbende, nam hij aldaar 15 inlanders aan boord op en keerde met dezen naar Bligh's Lagoon terug. Als nu verkreeg hij, door tusschenkomst van eenige inboorlingen, eenig menschenhair, dat zorgvuldig was ineen gevlochten, alsmede een hemd, hetwelk het naamcijfer van een der jonge heeren *Stevens* droeg. Toen hij verder het land wilde binnentrekken, om zijn onderzoek voort te zetten, werd hij op nieuw door de bewoners aangevallen en zag zich genoodzaakt, zijn voornemen op te geven en terug te gaan. Alhoewel hij ruimschoots van vuurwapenen voorzien was, verkoos hij echter daarvan geen gebruik te maken, en zulks om reden hij daartoe geene magtiging bezat en het eiland tot het gebied van Frankrijk behoort. Hij voerde dierhalve de aan boord zij de 15 inlanders naar Chain-eiland terug en zette koers naar Tahiti.

Inmiddels was het berigt der gedane ontdekking te Tahiti aangekomen en het oorlogstoomschip *Milan*, door den gouverneur naar Bligh's Lagoon gezonden, doch na een twaalftal dagen keerde hetzelve terug, zonder eenig menschelijk wezen te hebben gezien en na een paar schoten gelost en eenige hutten en kano's vernield te hebben.

De *Julia*, te Tahiti teruggekeerd, werd onmiddellijk door mevrouw *Stevens* ingehuurd, om op nieuw naar Bligh's Lagoon terug te keeren, en nadat kapitein *Durham* het verlof erlangd had, om des noodig geweld te gebruiken, ging hij, in het begin van Julij, met eene sterke bemanning op reis. Ook mevrouw *Stevens*, de moeder der beide vermiste jongelingen, bevond zich aan boord. Door eene weloverdachte list slaagde hij er in, ongemerkt den wal te bereiken en het grootste gedeelte der inboorlingen, ten getale van 20, gevangen te nemen, en zonder een druppel bloed te storten, niettegenstaande hunne worsteling om te ontvlugten, allerhevigst was, zoodat men twee gespierde mannen tot bedwang van elk hunner noodig had. Streng werd het eiland onderzocht en vond men verscheiden stookplaatsen, in wier onmiddelijke nabijheid een aantal menschenbeenderen verstrooid lagen, zoodat het lot, dat de rampzalige schipbreukelingen ten deele viel, duidelijk zigtbaar werd. Een ligte storm noodzaakte hem het eiland, spoediger dan hij, in het belang zijner nasporingen, wel gewenscht had, te verlaten. Hij had echter de overtuiging verkregen dat geen der rampzaligen van de *Sara Anna* zich meer in leven bevond. Op het eiland bleven van de bewoners nog slechts overig: een man, 5 of 6 vrouwen benevens eenige kinderen, welke men niet heeft kunnen opvatten, daar zij zich in holen in den grond verborgen.

Drie zijner gevangenen stierven, alvorens hij Tahiti weder mogt bereiken. De overblijvenden werden in handen der policie gesteld, door wier bemiddeling de kinderen bij eenige goed ter naam en faam staande inboorlingen werden besteld, die gewillig op zich namen voor hunne opvoeding te zorgen. De mannen en vrouwen werden nog gevangen gehouden en zijn aan de herstelling der wegen werkzaam gesteld.

Het eiland Bligh's Lagoon is een der minst vruchtbare van den Stillen Oceaan. Geene kokospalmen worden daar aangetroffen en de bewoners voeden zich met eene, over het geheele eiland groeijende, zachte noot en een weinig visch.

Naar men met reden vooronderstelt, is de *Sara Anna* in den nacht gestrand, zoodat waarschijnlijk een gedeelte der equipage en passagiers verdronken is. De gevangen menscheneters betoonen zich nog steeds zeer schuw en weigeren, zich omtrent de schipbreuk der *Sara Anna* te verklaren, doch men voedt hoop, dat later, wanneer zij een weinig in beschaving hebben gewonnen, de bijzonderheden van dit vreeselijk treurspel aan het daglicht zullen worden gebragt.

Ingezonden Stukken.

VERSLAG *der Commissie voor de Spaarbank, bij de aanbieding aan het Bestuur der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in* O. I., *van de rekening en verantwoording van het eerste, onder ultimo December ll. gesloten, werkjaar der Bank, ingevolge art.* 10 *van het reglement.*

Ofschoon daartoe door de letter van het reglement niet verpligt, acht de commissie het niet onnuttig, om de aanbieding van hare rekening en verantwoording over het eerste, onder ultimo December ll. gesloten, werkjaar der bank, vergezeld te doen gaan van een kort verslag van hetgeen de spaarbank tot dusverre heeft kunnen uitwerken, en van eenige opmerkingen van hetgeen men van haar voor de toekomst mag verwachten.

De commissie doet dit te gereeder, omdat zij, naar hare meening, overal op lichtpunten heeft te wijzen en hare taak, door de boven verwachting groote deelneming, die de spaarbank te beurt viel, eene zeer aangename geweest is.

Zij noemt die deelneming buiten verwachting groot; en inderdaad, waar zij wijzen mag op een cijfer van ruim *f* 40,000, in het korte tijdperk van slechts vijf maanden bijeengebragt, welke som in de maand Januarij jl. weder met ruim *f* 2,000 is vermeerderd, zullen zij, die van den beginne af de oprigting eener spaarbank toegejuicht en ondersteund hebben, alle reden van voldoening smaken, en in die cijfers het welsprekendste bewijs vinden, dat in Indië zoowel personen gevonden worden, die sparen *kunnen* als die *sparen willen*.

Het plan, tot oprigting eener spaarbank hier ter plaatse, was reeds vroeger meermalen door de commissie voor de werkzaamheden besproken, doch het was eerst in de algemeene verga[illegible] der leden onzer maatschappij dd. 18 Februarij 1857, dat [illegible] sloten werd de oprigting te beproeven, tegen de meening [illegible] sommigen, die aan het welslagen om vele redenen meenden te [illegible] ten twijfelen. In de algemeene vergadering van 19den Junij [illegible] opvolgende werd een, door eene commissie ontworpen en doo[r] [illegible] commissie voor de werkzaamheden onderzocht, reglement gea[ccep]teerd, en voorts eene commissie voor het beheer der spaar[bank] benoemd, bestaande uit de heeren:

Th. F. Schill,
Mr. *J. Voute*,
H. Vaupel,
J. Verheij, en
J. van Lennep.

Deze commissie regelde haar onderlinge werkzaamheden, [illegible] de benoeming van de heeren:

Th. F. Schill, tot *Voorzitter*.
J. van Lennep, „ *Penningmeester* en
J. Verheij, „ *Secretaris*;

welk bestuur aldus bleef bestaan tot in de maand October ll., [illegible] door het vertrek van den heer *J. Verheij* naar elders, de [illegible] *D. Jannette Wallen*, als vroeger benoemd plaatsvervangend [illegible] in de commissie zitting verkreeg, en in hare vergadering van [illegible] 21sten dien maand, tot secretaris, in plaats van den Heer *Ve[rheij]* gekozen werd.

Een door de commissie ontworpen huishoudelijk reglement [illegible] door de algemeene vergadering van 16 December jl., goedgek[eurd] behoudens een kleine wijziging in de keuze der zitdagen, [illegible] voor den vervolge op den 3den en 17den van iedere maand [be]paald en aldus steeds geregeld gehouden werden.

De eerste zitdag vond plaats op den 3den Augustus jl.

Gelijk hierboven is aangestipt en ook successivelijk aan [het pu]bliek is medegedeeld, was de deelname, van het eerste oog[enblik] af, groot te noemen.

De inlagen bedroegen:

van 3 Augustus tot ultimo September		*f* 17,[illegible]
„ 1 October „ „ December		„ 26,7[illegible]
Totaal		*f* 40,[illegible]

door 140 inleggers in 309 keeren.

Van de inlage ad		*f* 40,[illegible]
werd door één inlegger terug genomen (in October ingekomen en dus luidens art. 22 van het reglement geen rente kunnende vorderen)		„ [illegible]
zoodat onder ultimo December ll. eene som van		*f* 40,14[illegible]

bij de bank ingelegd bleef van 139 inleggers.

Daaronder zijn *f* 2,000 van 2 inleggers, renteloos bij de o[prig]ting der spaarbank ingelegd, met het doel, om de ontvangen [wor]dende gelden dadelijk te kunnen beleggen.

De belegging der ingebragte gelden is uitsluitend geschied d[oor] het escompteren van solide handelspapier, waaraan onder ul[timo]

December ll een bedrag aanwezig was van		*f* 37,657[illegible]
hierbij het saldo in kas op dien datum		„ 3,873[illegible]
maakt		*f* 41,531[illegible]

of *f* 1 383:85 meer dan de inlagen; bestaande dat meerdere [illegible] som, door de maatschappij in de kas der spaarbank gestort ter [be]strijding van onkosten ... *f* 400[illegible]

gewonnen renten	*f* 1,404:98	
af voor renten, die weder te goed zijn gedaan voor papier, hetwelk den vervaltijd nabij zijnde, is verdiscompteerd, ten einde het op nieuw te kunnen beleggen in papier op langer termijn	„ 148,13	
	f 1,256:85	
Betaalde onkosten voor aankoop van boeken, drukloonen, advertentiekosten enz	„ 273:—	*f* 983,[illegible]
Te zamen als boven		*f* 1,383:[illegible]
van bovengenoemde renten, ad bruto		„ 1,404:[illegible]
netto		*f* 1,256:[illegible]
gaat echter af		„ 535:[illegible]
voor renten, van af ultimo December ll. tot op den vervaldag van het op dien datum in portefeuille aanwezig papier, welke renten onder de inkomsten van 1858 moeten vallen		*f* 721:—
zoodat de op ultimr December gewonnen renten werkelijk bedragen		*f* 721:—

Volgens art. 22 van het reglement, hebben onder ultimo Decem[ber] slechts regt op renteuitkeering dier kapitalen, welke voor [illegible] October zijn ingelegd.

Deze bedragen		*f* 17,[illegible]75:—
af de inlage, waarover geene renten begeerd wordt		„ 2,000:—
Blijft		*f* 1[illegible]75:—

welk bedrag door de toepassing van art. 21 (luidende dat de renten slechts wordt te-goed gedaan over ronde sommen van *f* 10 o[f] de veelvouden van dien tot een maximum van *f* 2,000), word[t] terug gebragt op *f* 15,510, waarover dus de renten moeten worden verdeeld.

Het bedrag der renten ad *f* 721 wordt, in verband tot den duur van het eerste werkjaar der bank, gerekend over één kwartaal.

Van die renten, ad		*f* 721:—
gaat ten eerste af het, bij art 19 van het reglement gewaarborgde, minimum van 4 pCt. 's jaars, of per kwartaal 1 pCt. van	*f* 15,510:—	„ 155:10
Rest		*f* 565:90
Hiervan aftrekkende de betaalde onkosten, hierboven gemeld, ad		„ 273:—
Blijft netto		*f* 292:90
Ingevolge art. 25 van het reglement moet hiervan worden afgezonderd ¹/₅ voor het reservefonds		„ 58:58
dus		*f* 234:32

ter verdeeling als dividend aan de inleggers, van Augustus tot ultimo September, makende over een kapitaal van *f* 15,510, 1½ pCt. per kwartaal gelijk 6 pCt. 's jaars.

Die inleggers zullen dus ontvangen:

aan rente 1 pCt. per kwartaal = 4 pCt. 's jaars;
„ dividend 1½ „ „ „ = 6 „ „

te zamen 2½ pCt per kwartaal = 10 pCt. 's jaars;

2½ pCt. geslagen voor		*f* 15,510:—
geeft		*f* 387:75
Te verdeelen is:		
voor rente	*f* 155,10	
„ dividend	„ 244:32	„ 389:42
zoodat er een ondeelbaar bedrag van		*f* 1:67

overschiet, hetwelk op de renterekening van het nieuwe boekjaar wordt overgebragt.

Bij de aanwijzing dezer hoogst voordeelige uitkomst, mag de commissie echter niet nalaten de leden der maatschappij en de inleggers opmerkzaam te maken op de volgende omstandigheden, welke daartoe hoofdzakelijk hebben bijgedragen en welke voor den vervolge voor wijziging, of zelfs geheele veranderingen vatbaar zijn.

In de eerste en voornaamste plaats moet zij wijzen op de groote besparing van kosten, die tot dusverre door het geheel belangloos administratief beheer van haren penningmeester, den heer *J. van Lennep*, verkregen is. Alle lof komt dit verdienstelijk lid onzer maatschappij toe voor de zorgvuldige en naauwgezette wijze, waarop hij zich van zijn taak kwijt. Hij heeft zich een last en beslommering op den hals gehaald, die, uit den aard der zaak, groot is en die bij verdere toename en uitbreiding der administratie onoverkomelijk of althans niet te vergen zijn van iemand, die met andere zaken is belast.

Onvermijdelijk zal dus het kosteloos beheer door eene andere regeling moeten worden vervangen en een speciaal persoon voor het dagelijksch beheer worden aangesteld, wiens bezoldiging, wanneer de inlagen ten minste niet zeer belangrijk toenemen, een goed deel der winsten zal doen verloren gaan.

Ten tweede neme men in aanmerking, dat van de tot ultimo December ll. ingebragte gelden bijna *f* 23,000 in de maanden October, November en December zijn gestort, waarvan de inleggers eerst met 1 Januarij rente beginnen te trekken, terwijl daarentegen de interest rekening zeer door die inlagen gebaat is. — Kon men in ieder kwartaal op eene dergelijke belangrijke inlage rekenen, dan was dit bezwaar vervallen, doch hoewel de commissie zich overtuigd houdt, dat er nog veel in de spaarbank *kan* en *zal* ingebragt worden, zal men in dit opzigt eindelijk eene grens bereikt hebben.

Ten derde is de spaarbank thans bevoordeeld met twee rentelooze inlagen van *f* 1,000 ieder, doch waarop natuurlijk niet voor altijd staat te maken is.

Eindelijk moet de commissie doen opmerken, dat de kapitalen der spaarbank steeds tot 9% konden worden belegd, tengevolge van den bestaanden hoogen rente standaard, die echter in den vervolge van tijd ligt weder tot 7½%, zooals vroeger, kan dalen.

Doch, — alware het ook dat de bedoelde kosten voor het administratief beheer gemaakt moesten worden, en dat andere omstandigheden op eene voor de inleggers minder voordeelige wijze werden gewijzigd, zoodat de bank niet meer zou kunnen uitkeeren dan het minimum van 4%, dan nog zou zij aan haar nut blijven beantwoorden.

Dat doel toch is minder het maken van hooge rente, dan wel het daarstellen eener solide bewaarkas voor personen, die van hunne inkomsten iets — hoe weinig dan ook — voor de toekomst willen besparen en zich, juist om de geringheid hunner inlagen, met eene geringe rente kunnen vergenoegen.

Men heeft gevraagd, of dat doel wel bereikt werd en of onze bank wel werkelijk eene kas voor *spaarpenningen* mag genoemd worden. De commissie kan in dit verslag moeijelijk in bijzonderheden vallen om het ongegronde dezer vraag aan te toonen, doch der commissie voor de opname harer balans, door de algemeene vergadering te benoemen, zal het kunnen blijken, dat, de inlagen en de wijze, waarop die ingebragt worden nagaande en de personen der inleggers daarbij in aanmerking nemende, men gerust kan zeggen dat, met enkele uitzonderingen, de inlagen bestaan uit werkelijke besparingen met het doel, om langzamerhand eenig kapitaal te vormen. De zucht, thans bij vele Europeanen gebleken, om voor zich of voor hunne kinderen wat te sparen, zal met den tijd ook op Inlanders overslaan, waarvan reeds enkelen deelnemers in de spaarbank zijn. Die zucht zooveel mogelijk aan te wakkeren mogen het streven van velen zijn, onze spaarbank is dáár, om hun, die zuinig zijn en willen sparen, de behulpzame hand te bieden.

Men kan toch niet genoeg het nut van *sparen* aanprijzen. Het is eene opoffering van het tegenwoordige aan de toekomst, eene zorg in de dagen van vóór- voor de dagen van tegenspoed; het is het opgaderen van een kapitaal voor ouderdom in de tijden van jeugd en kracht, en eene zorg voor de nakomelingschap, waarvan men zich door geen kortstondig eigen genot mag doen afbrengen. Het beginsel van sparen is bij iedereen, even zeer bij den geringsten daglooner als bij den meest vermogenden handelaar, prijzenswaardig en nuttig. Voor den daglooner is het eene ter zijde legging, in tijden van goede verdiensten, voor tijden van stilstand en gebrek [illegible], voor den koopman is het de daarstelling van een reservefonds bij welgelukte ondernemingen en speculatien, ten einde zijn kapitaal te vermeerderen en onverwachte schokken en verliezen het hoofd te kunnen bieden; voor elk individu van [illegible], is het eene besparing in goede tijden, om in geval van ziekten of nood niet afhankelijk van anderen te worden, maar zich zelven in buitengewone behoeften te kunnen helpen.

Het gewigt van dit alles verdient te meer herinnerd te worden, naarmate in onzen tijd duizende aanleidingen schijnen te bestaan, om zorgen minder zwaar te doen wegen of wel geheel te vergeten. Meer levensgenot en meer vermaak dan men in eenvoudigheid des harten noodig heeft, zijn thans de leus en drijfveer van velen. De zucht om anderen in ijdelen praal en pracht na te streven, het gemak, waarmede men zich door crediet vele zaken kan aanschaffen, leiden tot grootere uitgaven dan welligt — om niet eens te zeggen met vermogen of inkomsten, — maar zeker met besparing, met opoffering van het heden aan de toekomst, — bestaanbaar zijn.

Om die verkeerde rigting tegen te gaan, kan onze spaarbank een krachtig werkend middel worden, en met den wensch dat velen zich zullen beijveren, om haren bloei te helpen schragen en daardoor met regt het algemeen *nut* en *welzijn* te bevorderen, eindigt de commissie haar verslag.

De Commissie voornoemd
(wg.) Th. F. Schill, *President.*
D. Jannette Walen, *Secretaris.*

NIEUWS
Op het gebied van wetenschap, handel en nijverheid.

Handelscrisis. — Na de vreeselijke stormen, ten gevolge waarvan bijna in alle landen schatten zijn vernietigd, duizende familie's uit een genotvol leven weggerukt en nog meer dan duizende dagLooners broodeloos gemaakt zijn, denkt men dit jaar in een meer gezuiverde atmospheer binnen te treden, en een toestand te gemoet te gaan, welke meer in verhouding zal staan met de behoeften der maatschappij. Eene dolle speculatie heeft alles uit zijn verband gerukt. Terwijl men de wezenlijke krachten der huishouding te hoog schatte en daardoor de meest omvattende ondernemingen op actien grondde, volgde alras een geldcrisis, die nog lang zal gevoeld worden. Handel en industrie echter zeiden wij, staan op gezonden en vasten grond. Daarin lag zoowel zelfbedrog als misleiding van anderen. De industrie had veel meer geproduceerd, als zij werkelijk aan den man kon brengen. Men gaf voor, dat de hoogte der prijzen van de granen, olie en soortgelijke producten eene natuurlijke was, totdat men merkte, dat hierin hoofdzakelijk speculatie-geest den rol speelde. De reactie kon niet uitblijven. De meeste standen der maatschappij, vooral de bevolking in de groote steden, zag zich genoodzaakt hare behoeften in te krimpen; het debiet nam af, men schepte zich een groot idee van de onuitputtelijke geldmiddelen en het crediet, totdat men inzag dat dit slechts een hersenschim en een leugen was; bankroeten van banken, handelaren en fabriekanten waren er het gevolg van. Menig oppassende industrieel, wien niets anders kon ten laste gelegd, dan dat hij in zijn buitenlandsche klanten te veel vertrouwen stelde, is mede te gronde gerigt; in 't algemeen echter is de groote zwendel en de zucht, om schatten in korten tijd bij een te zamelen door hare tuchtroede getroffen. De wereld heeft ingezien, dat zij weer tot grootere eenvoudigheid, tot eene moeijelijke maar redelijke winst, tot hare natuurlijke verhouding moest terugkeeren.

Men kan thans echter de katastrophe als overwonnen beschouwen, hoewel men hier en daar nog menig zwak gebouw zal zien instorten. Hamburg, welke stad in den gevaarlijksten toestand was en wier naam het meest geleden heeft, is door de grootmoedigheid van Oostenrijk gered. De leening van 10 millioenen Mark heeft wonderen verrigt; het teruggehouden geld komt weer te voorschijn. De bovenmate hooge prijzen der producten konden niet in stand blijven, en de koffij, dat stapelartikel van Hamburg, is bereids 50 pCt. gedaald. Hoewel het crediet nog jaren lang geschokt zal blijven begint thans weder een solied verkeer. De consumerende klassen zullen weldra weer hare behoeften kunnen koopen, voor een prijs, die in evenredigheid staat met hare inkomsten en zoodoende zich als talrijke koopers aan de markt vertoonen. Geve de Hemel, dat de lessen der ervaring niet verloren gaan, en de tijd van den zwendel nooit weer terugkeere!

De Cochenille-teelt, die eerst in 1830 in Spanje ingevoerd is, schijnt aldaar groote vorderingen te maken. De opuntia coccionellifera tiert welig in het zuiden. In het jaar 1850 werden reeds 891,915 pd. naar Engeland vervoerd, tegen eenen prijs van 75 realen het pd.

Ontdekkingen en Uitvindingen.

Bierverbetering. — De in de Vereenigde Staten gepatenteerde uitvinding van Hawkens ter verbetering van het bier, waardoor deze drank een aangenamen pikanten smaak verkrijgt, daarenboven verfrisschend en verkoelend werkt, bestaat eenvoudig daarin, dat, in het engelsche kwart bier, 1½ lood fijngestooten suiker en 16 grein poederfijn wijnzuur gemengd wordt.

Nieuw ontdekte schrijfinkt. — In de Argentijnsche Provincie Rioja, heeft men een plant ontdekt, welke eene vrucht draagt, wier uitgeperst sap, zonder de minste verdere bereiding, een zwarten schrijfinkt oplevert, die zoo duurzaam is, dat zelfs chloordamp daarop geen noemenswaardigen invloed zou hebben.

Gezondheidsleer.

Genezing der Watervrees. — De fransche geleerde *Guerin Menneville* deelde, op den 24 Augustus jl., aan de Akademie der wetenschappen het berigt mede, aangaande de genezing van de watervrees door middel van poederfijne Cetoïne, gemaakt van een goudgroenen meikever, die, even als de spaansche vlieg, eene eigenaardige zelfstandigheid bezit.

Duitsch Hospitaal te St. Francisco. — De algemeene duitsche maatschappij van weldadigheid te St. Francisco heeft, den 29 September jl, in tegenwoordigheid van den duitschen Consul, het stedelijk bestuur en de vrijmetselaars, de eerste steen gelegd tot de bovengenoemde hoogst nuttige inrigting.

Natuurkunde en Landbouw.

Onderzeesche bosschen langs de kust van westelijk Frankrijk. — Het is bekend dat er zich, zoowel in Engeland aan de overzijde van het kanaal, als langs de kust van Denemarken, van Oost-Vriesland en van ons vaderland, talrijke overblijfselen bevinden van ondergezonken bosschen. *Durocher* heeft thans aangetoond, dat ditzelfde verschijnsel zich nog veel zuidelijker uitbreidt. Van den mond der Seine tot aan die der Loire, heeft hij een groot aantal dier onderzeesche bosschen ontdekt, die allen, op eene min of meer duidelijke wijze, getuigen voor eene daling des bodems van geheel westelijk Europa, in een tijdperk, dat in geologischen zin, van betrekkelijk jonge dagteekening zou zijn.

Reusachtige knol. — Onder den naam van Igname gigante, wordt te Valenca, in de provincie Rio Janeiro, een voedselgewas gebruikt, dat reusachtige groote knollen oplevert. In de zitting der fransche Akademie van 17 November 1856, bood zeker . . . . . een zoodanigen knol aan, die eene lengte van 2,51 el, een omtrek van 0,89 el, en een gewigt van 86 nederl. ponden had; voegende hij daarbij, dat de heer *Pacheco*, die deze vrucht had overgezonden, hem gemeld had, dat er zulke knollen van 3 tot 4 el lengte gevonden werden.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen		Gezagvoerder	Van.	Datum.	Agenten.
Maart	3	Ned.	schip	Diligence		L. Smit	Amsterdam	21 Oct.	Jacometti en co.
»	4	Hamb.	»	Elbe		J. H. Muhlenroth	Bombaij	25 Jan	Tölken, Voget en co.
»	5	Z. M.	brik	Carhelot	Kapt. Luit. t/z.	A. F Siedenberg	Vlissingen	1 Nov.	. . . .
»	6	Ned.	bark	Jan Daniel		Hagers	Samarang	. . .	B. Kopersmit en co.
»	—	N. I.	stoomsch.	Palembang		H. J. Roseboom	»	. . .	W. Cores de Vries

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.		Gezagvoerder.	Naar.
Maart	3	Amerik.	schip	Indiaman		W. Smith	Amerika
»	—	Z. M.	stoomsch.	Bali	Luit. t/z. 1 kl.	van Capellen	Koers om de Oost
»	4	Zw.	bark	Maria Charlotta		J. W. Smidth	Stockholm via Samarang
»	5	Eng.	»	Hepscott		Richardson	Singapore
»	—	Ned.	»	Macao		Hoffman Rott, na geeindigde	reparatie te Onrust
»	6	»	»	Tollens		Van Rossen	Sam. en Soerabaija
»	—	»	schip	Kosmopoliet		Bouten	Dordrecht
»	—	Eng.	»	Alexander John Kerr		Hadjie Brandjie	Singapore

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Nederland*	P. Van den Berg.	Amsterdam.	Haager en Schuurman.
"	bark	Zeevaart*	H. G. Besthorst.	Sam. en Soerabaija.	"
"	"	Elisabeth en Jacoba	E. Lucas	Macasser	"
"	"	Zeeploeg*	Kramer.	Cheribon	. . . . . .
"	schip	Eclipse*	Doeksen.	. . . . . .	B. Kopersmit en co.
"	bark	Koophandel*	H. de Boer	. . . . . .	»
"	"	Whampoa*	D. v. d. Hoff	. . . . . .	»
"	schoen.	Sephir*	N. J. de Vries	Rotterdam	»
"	schip	Jason*	J. Lourens	»	Reynst en Vinju.
"	"	Europa*	J. G. Tromp.	Rotterdam	"
"	bark	Johanna Maria	Overgaauw.	. . . . . .	van Ommeren Rueb en co.
"	"	Mentor.	Duinker.	Soerabaija	E. Moormann en co.
"	"	Antonia Petronella*	Voorendijk	»	B. van Leeuwen en co.
"	"	Alida	Kievit	. . . . . .	Dümmler en co.
"	"	Goede Verwachting	Lindonk	Soerabaija	Tolson, Hunt en co.
"	"	Vereeniging*	Groeneveld.	»	Maclaine Watson en co.
"	"	Batavier*	H. D. van Wijk.	»	Landberg Bezoet de Bieën co.
"	schip	Will. Kroonprins der Nederl*	Zettler	»	Muhlendorff Wilmans en co.
"	"	Deligence*	L. Smit.	Sam. en Soerabaija	Jacometti en co.
"	"	Sara Eleonora	D. Schuijmer.	. . . . . .	Cassalette en co.
Nederl Ind.	schoen.	Bintang Batawie*	Meijer	Singapore	D. N. Buijs en co. in liq.
" "	"	L'Union vroeg. Highlander*	Van de Pol	Cheribon	"
" "	bark	Moelkoel Bahar*	Bakreso	Samarang	"
" "	"	Bintang Oetara*	Ficquelmont	Riouw	"
" "	"	Noorban*	Said Alie bin Djin.	Banka	B. J. Jacobs.
" "	"	Atiatool Rachman*	Sech Bafadel	Banka	"
" "	"	Djoedool Hati*	Sech Basbai	Samarang	"
Fransch.	schip	La Jeaune*	Toulouse	. . . . . .	C. Bahre en G. Kinder.
Engelsch.	"	City of Palaces*	P. Jones.	Hongkong	Maclaine Watson en co.
"	brik	Equator*	D. B Burnes	. . . . . .	E. Moormann en co.
"	bark	Alexander*	A. Davidson	. . . . . .	Hunter Houghton en co.
"	"	Harvest Home*	Wright.	. . . . . .	»
"	schoen.	Emily Jane*	Cobelstône	. . . . . .	»
"	"	Clipper*	Matson	. . . . . .	»
"	"	Elisabeth Ann*	Rose	. . . . . .	»
Amerik.	schip	Cristal Palace*	B. J. Simmons	. . . . . .	Paine Stricker en co.
Zweedsch.	bark	Maria Theresia*	Lindström.	Zweden	Busing Schröder en co.
"	brik	Atalante*	A. E. Sohlberg	. . . . . .	Tölken, Voget en co.
"	schip	Prins Carl*	John Tarras	Stockholm	J. Cezard en co.
"	bark	Else*	W. Kruse.	Nederland.	Metzendorff. Wilmans en co
Hamb.	brik	Hermann*	Kreutzfeldt	China	. . . . . .
"	schip	Bonito*	Lafrenz.	. . . . . .	C. Bahre en G. Kinder.
"	bark	Elbe*	J. H Muhlenroth	. . . . . .	Tölken, Voget en co.
Hanov.	"	Adèle*	. . . . . .	. . . . . .	Paine Stricker en co.
"	"	Munster*	G. Kok	. . . . . .	E. Moormann en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 20	N. I.	bark Kas Bilgair	Atas	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Indramaijoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 17	N. I.	schip Gana Salim	Gana	Samarang

Aangkomen schepen te *Tjilatjap*.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 16	Ned.	schip Julie Claire	Oosteroom	Batavia

Aangekomen schepen te *Passeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 16	N. I.	kotter Paulina	Latip	Soerabaija
» 17	»	laadb. Jacquiline	Jonn	»
» 20	»	schoener Bella	Ngaidin	»
» 22	Ned.	bark Watergeus	Kramer	»

Vertrokken schepen van *Passeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 18	N. I.	laadb. Jacquiline	Bruker	Soerabaija
» 20	»	kotter Pauline	Latip	»
» —	»	schoener Bella	Ngaidin	»

Aangekomen schepen te *Pecalongan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 15	Ned.	schip Kosmopoliet	J. Bouten	Samarang

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Febr. 12	Eng.	schoen. Nosa Creina	Burgoyne.	Singapore
" —	Ned.	schip Comm. Comp.	Breeker	Pasoer.
" 13	»	» Pauline	Post	Probolingo
" —	Eng.	schoen. Mepenfer	Devina	Timor
" 15	Hamb.	schip Manila	Behrens	Soerabaija
" 16	Ned.	» Anna en Helena	de Boer	Samarang
" 17	»	» Johanna Maria	Sissingh	[illegible]
" —	N. I.	» Ernst Willem	Kruijmel	[illegible]

Vertrokken schepen van *Banjoewangie*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 12	Zw.	brik Louise	[illegible]	Falmouth
" 13	Eng.	schoen. Nosa Creina	Burgoyne	Swanriv.
" 15	Ned.	schip Gabler	[illegible]	Nederl.
" —	"	» Pauline	[illegible]	Middelb.
" —	Eng.	schoen. Mepenfer	Devina	Soerabaija
" 16	Ned.	schip Comm. Comp.	Breeker	Middelb.
" —	Hamb.	» Manila	Behrens.	Hamburg.
" 18	Ned.	» Anna en Helena	de Boer	Dordrecht
" —	»	» Johanna Maria	Sissingh	Schiedam

Vertrokken schepen van Pekalongan.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 18	Ned.	schip Kosmopoliet	J. Bouten	Batavia

Aangekomen schepen te Sumanap.

Datum.	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Febr. 13	N. I.	schoen. Fathool Haer	Molahaila	Soerab.
»	—	bark Hector	Paulino	»

Vertrokken schepen van Sumanap.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Febr. 8	N. I.	schoen. Attaief	Ra-asin	Koetei
» 9	»	kotter Sie Berkat	Bagrab	Balia

Handelsberigten.

Marktprijzen te Batavia
6 Maart 1858.

Koffij, Java ƒ 26,—
——— Padang ƒ 23,— à 23,50.
Rijst, witte ƒ 160 à ƒ 180 per koyang (1ste kwal.)
——— ƒ 140 à ƒ 150 per koyang (2de kwaliteit)
——— Carga ƒ 125,— à 130,—
Suiker, witte N°. 16 ƒ 16,—
Wisselkoers op Holland, 101 %.
» » Engeland per ƒ 11,50 p. St.
Gouvernement, 101 %.

Geene afdoeningen bekend en derhalve prijzen nominaal.

De factorij heeft bevracht de *Antonia Petronella*, tegen ƒ 70,— voor Suiker te Soerabaya of Passaroean, ƒ 115,— voor Arak en ƒ 70,— voor ligte goederen, alhier.

De stemming der markt is voor alle uitvoer artikelen uiterst lusteloos.

De Invoerhandel daarentegen kenmerkt zich door veel levendigheid.

Per Telegraaf.
te Samarang, 6 Maart 1858.

Koffij ƒ 25,—
Suiker ƒ 16,— geen voorraad.
Indigo ƒ 4,—
Koehuiden ƒ 40,— à ƒ 42,—
Rijst, Carga ƒ 170,— à ƒ 180,—

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 27 Febr. tot en met den 1ste Maart 1858.

AANVOER.

Van Londen per Ned. schip *Vereeniging*, gez. Groeneveld, agt. Maclaine Watson en co.

21 kn. kramerijen, 14 coll. knoopen en ijzerwerk, 3 kn ijzerwerk, 7 vn. do, 5 do. provisiën. *C. Bahre en G. Kinder.*
27 coll. machinerien. *B. Kopersmit en co.*
28 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*
20 kn. koper. *Pitcairn Syme en co.*
... glaswerk, 48 coll. do, 3628 ks. zeep, 81 coll. koopmanschapp. ...
45 coll. ... *Fulton Hunt en co.*
344 coll. machinerien, 1 do. koopmanschapp., 2840 ps. vuursteen, steenen, *Agenten.*
1 kt. manufact. *Gumprich en Strauss.*
1 pt. machinerien, 200 vs. koopmanschapp., 138 coll. do, 110 vn. bier, 8 coll. ... 11 vn. inkt. *Order.*
... vn. bier, ... blikk. verf. *Morgan Melbourn en co.*

Voor Soerabaija.

... vn. wijn. *Meier Matsen en co.*
... coll. koopmanschapp. *Order.*
42 krandj. aardewerk, 4 coll. ijzerwerk. *Fraser Eaton en co.*
... kn. bier. *Mc. Millan Marten en co.*
8 coll. koopmanschapp. *Etty.*

Van Samarang per N. I. bark *Djoedoel Karim*, gez. Sech Achmat Basbie.

6100 bos. rotting. *Aboe Yarien.*
250 pic. kadele. *Han Waydien.*
40 pic. kahdy, 220 kn. thee. *Tjia Kiokbie.*
18 coll. meubelen, 12 stoelen, 1 piano, 6 coll. diversen. *Rinchon.*
3 bn. laken. *N. H. M.*
333 pic. koffij. *Oey Tiangseng.*

Van Padang en Bencoelen per N. I. bark *Maria Catharina*, gez. Radjiedien.

4 kt. lijnwaden. *Order.*
175 pic. rotting. *Nakiang.*
116½ pic. tabak. 220 do. dammer, 110 do. rotting. *Oey Seng Hoat.*
6⁸⁰/₁₀₀ pic. notenmuskaat, 17²⁵/₁₀₀ do. was, 15 pic. olifhtanden, 9 do. gomelastiek, 5 do. benl. kalk, 24 do. tabak. *Abdul Raum.*
235 pic. rotting. *Gouw Kianhian.*

Van Palembang per N. I. bark *Moelkaal Bahar*, gez. Sech Moh. bin Salim Bakreso.

6319 pic. rotting, 2356 do. was. *N. H. M.*
1140 pic. was. *Kang Oendjoe.*
664 pic. was. *Oey Yongsioe.*
2½ pic. rotting ... *Mander.*
2 pic. was. *Sech Moh. Bafadel.*
210 pic. benzoin. *Gezagvoerder.*

Van Australie per Eng. schip *Elizabeth Ann*, gez. Rose, agt Hunter Houghton en co.

50 tonn. steenkolen. *Agenten.*
8 tonn. sandelhout, 2 do. aardappelen. *E. Moormann en co.*

Van de Lampongs per per praauw Maijang, gez. Akmal.

20 pic. dammer, 15 do. gomelastiek, 3 do. onges. katoen. *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs, per praauw Pantjalang, gez. Mael.

12 pic. gomelastiek, 33 do. dammer, 2 do. onges. katoen. *Gezagvoerder.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Elizabeth Jacoba*, gez. Lorss, agt. Haager en Schuurman.

20 vn. zilv. munt, 19 kn. manufact. *N. H. M.*

Lading voor Macassar.

663 coll. provisien, 23 kn. wijn, 31 do. manufact, 215 coll. do, 8 do. koopmanschapp., 1289 do. diversen.

Van Croée per praauw Pantjalang, gez. Sie Mandar.

200 pic. dammer. *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. schip *Alida*, gez. Kievit, agt. Dümmler en co.

100 vn. kop. munt, 20 do. zilv. do, 7 kt. garen, 13 vn. hout en potlood, 20 kn. glazen pannen, 4 do. koper, 4 coll. verfwaren, 851 stav. ijzer, 1 bos do 5 kn. rood koper, 367 do theelood, 44 do. gereedschapp., 330 do. glazen ruiten, 200 vn. boter, 200 do. meel, 75 kn. papier, 38 bn. dekens, 41 do. woll. do, 1 kt. do, 1 kt. kammen, 7 do. aardewerk. 20 ps. dommekrachten, 90 bn. drills. 190 kn. gedr. katoen, 7 do. gew. do, 33 do a. r. do, 102 bn. garens, 8 do. laken. 28 do. polemieten, 1 kt. zijden goederen, 3 ka. weef do. *N. H. M.*
10 kn. spiegels, 1 do. koperwerk, 1 do. glaswerk. *Gebr. Roselje en co.*
7 kn. drukletters, 2 do. boeken, 1 do. bloembollen. *H. M. van Dorp.*
15 bn. zakken, 100 vs. boter, 100 ks. kaas. *Order.*
9 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
13 kn. ijzerwerk, 3 do. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
50 vs. boter. *Dorrepaal en co.*

Van Riouw per N. I. bark *Bintang Ostara*, gez. Ficquelmont.

150 vn. ijzer, 10/m. led. zakken, 21 ps. steenen voor molens, 3 krandj. schildpad, 15 vn. salpeter, 30 ps. schoenen, 100 kadj matten, 20 ps specie. *Oey Pekkhoat.*
903 pic. gambier. *Order.*
30 ps. speeren, 1510 do. steenen. *de Bruyn Kops.*

UITVOER.

Naar China per Meckl. schip *Johannes Kepler*, gez. Janssen, agt. Metzendorff Wilmans en co.

6683 pic. rijst, 386 do. rotting. *Agenten.*
535 pic. vogelnestjes, 20 corg matten. *Tjia Kiokbie.*
27½ pic. zwam *Gouw Andjan.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Banda*, gez. Bosch; agt. W. Cores de Vries.

14 stav. staal. 11 coll. gouv. goederen, ƒ 220,014 zilv. munt, ƒ 5000 recepis. *Gouvernement.*
1 kt. Jap. goederen. *Busing Schröder en co.*
3 vs. boter. uit entrep. *Agenten.*
ƒ 12000 zilv. *Borneo Company Limited.*
16000 ps. mexdollars. *N. H. M.*
ƒ 170,000 zilv. specie. *Maclaine Watson en co.*

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schip *Minister van Hall*, gez. de Haas, agt. Haager en Schuurman.

100 pic sapanhout, 100 do. rotting uit entrep. *N. H. M.*
4 vn. spek, 4 do. vleesch, 7 do. boter, 2 ankers genever, 3 kazen, 1 kt stokvisch, 1 vt. erwten, 1 anker azijn. *van Ommeren Rueb en co.*

Voor Tjilatjap.

20/m. koffij zakken. *N. H. M.*
2 ps. hammen, 1 kt goederen. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
3 kn. wijn, 4 vn. bier, 1 kt. md min. water, 1 do. drauken. *van der Meulen en co.*
3 ks. zeep, 1 do. schoenen, 1 do. lamp. kousen. *van Riet en ter Gouw.*
1 bendie, 18 stoelen. *Lion.*
1 koffer kleedingstukken. *S. D. Brandon.*
6 kn. wijn, 3 do. sla olie, 3 md. soya, 2 kn. azijn. *S. B. van Bleeff en co.*
17 boss. hoep. ijzer, 16 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Samarang per Ned. schip *Zwaluw*, gez. Uitermark, agt. Haager en Schuurman.

1685 pic. zw. ijzer. *Büsing Schröder en co.*
1485 pic. rijst. *Koe Kongtjay.*
8000 ps. goenie zakken. *J. Cezard en co.*
1 vt. zinkbladen. *Pitcairn Syme en co.*
1 tros touwwerk, 1 vt. menie, 1 do. loodwit, 1 do. zeep. *Jacometti en co.*
4 kn. lijnwaden. uit entrep. *Borneo Company Limited.*
3777 coll. Chin. goederen. *Aan boord gebleven lading van China.*

Naar Nederland per Ned. schip *Sara Alida Maria*, gez. Stapert, agt. B. Kopersmit en co.

205 pic. rotting, 16 coll. provisien, 3 vs. rolpens, 13 do. boter, 2 do. erwten, 4 do. brood, 2 do. gort, 2 do. vleesch, 2 coll. provisien. uit entrep. *Agenten.*
900 pic. rin. *N. H. M.*
159 ps. buffelhuiden. 141 do. koehuiden, 9414 pic. koffij, 3180 do. suiker. *E. Moormann en co.*
5 vn. boter, 2 kazen, 1 vt. genever. *van Ommeren Rueb en co.*

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. E. Lewis, agt. Maclaine Watson en co.

60 kn. blad koper, 4 do. wijn, 1 koffer kleederen, 5 do. stroop, 3 coll. manufact, 8 do. regaal. uit entrep. *Agenten.*
6 kn. shirtings. uit entrep. *Morgan Melbourn en co.*
19 bn. drills, 3 kn. slendangs, 28 do. chitzen, 24 do. wit katoen. *Tjie Yoekie.*
21 kn. gedr. katoen, 2 bn. drills. *Burt Myrtle en co.*
ƒ 750 zilv. specie, 1 kt. schrijfbehoeften. *E. Moormann en co.*
6 kn. shirtings, 1 do. manufact, 1 vt. madera, 1 kt. punch, 1 pak monsters, 1 do. boeken, uit entrep. *Morgan Melbourn en co.*
44 coll. gouv. goederen, 100 ps. ijzeren koetzen. *Gouvernement.*
2 kn. azijn, 2 do. sla olie. 1 do. tjauwls. uit entrep. *Sech Awab Bawazeer.*

Naar Nederland via Soerabaija en Pasoeroeang per Ned. schip *Concurent*, gez de Wit, agt. van Ommeren Rueb en co.

Lading voor Nederland.

300 kn. gember. *van der Hoeven*, aan boord gebleven lading van China.
100 pic. sapanhout, 200 do rotting. uit entrep. *N. H. M.*

Voor Soerabaija.

11 coll. medicijnen. *C. Bahre en G. Kinder.*
6½ leggers. *Haager en Schuurman.*
6 kn. provisien en dranken, 2 do. lampen en tuigen, 2 do. provisien, 6 stoelen, 1 zadel, 3 pakk. ijzerwaren, 3 ijzeren ledikanten. *Agenten.*

Naar Padang en Bencoelen per N. I. stoomb. *Padang*, gez. Schippers, agt. W. Cores de Vries.

2 kt. cotonetten, 3 do. kat. goederen, 3 do. chitzen, 5 do. parapluien, 3 bn. halfdoeken, 1 kt. gouddraad, 2 do. sarongs, 3 do. speelkaarten, 2 do. spiegels, 2 do. gev. katoen, 1 do. bostrokken, 1 do. kleedingstukk. uit entrep. *C. Bahre en G. Kinder.*
6 kn. gedr. katoen, 6 kn. do. 1 kt. flanel. uit entrep. *Dümmler en co.*
2 kn. koopmanschapp. uit entrep. *Haager en Schuurman.*
1 kt. manufact, 7 do. lampen en glaswerk, 2 do doeken, 2 vn. koperdraad, 5 blokk. lood, 1 kt. tafelgoed, 10 do. gedr. katoen, 2 do. gev. do, 33 vs. spijkers, 13 kn. zinkbladen, 5 do. koperbladen, 5 vn. bier, 2 do. tjindies, 1 kt. opium. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*
12 kn. manufact, 3 vs. ijzerwerk, 15 kn. garen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
3 kn. chindies, 7 do. kain, 1 do. glas en koperwerk, 1 do. schilderijen, 3 do. ijzerwerk, 1 do. kramerijen. uit entrep. *Engelhard en co.*
5 ks. gember, 1 do. soija, 2 do. provisien, 18 vn. afget. bier, 20 ps. Jap. bezems *van der Meulen en co.*
15 kn. madera. 10 do. cognac, 2 do. ijzer en staalwerk. *Sie Yoetiang.*
1 kt. zeijldoek, 2 do. portwijn, 1 do. bier, 1 do. wijn, 1 do. thee, 1 ham *J. P. Bredie.*
25 zakk. tarwe *Lim Hoa.*
1 kt. doeken. *Oey Soeyhoat.*
2 kn. ruwe zijde, 5 do. valsch gouddraad. *Oey Kngtjeng.*
750 ps. sp. matten. *Sech Awab Badawie.*
15 kn. koopmanschapp. *Said Oemar bin Alie Hindoean.*
9 kn. koopmanschapp. *Said Moh. Satrie.*
6 kt. sarongs, 4 kain pandjang, 13 do. gedr. katoen, 4 ... doeken. *Adam en co.*
1 don. bier. *Parris en co.*
2 kn. gev. katoen, 2 do. slendang, sarongs, doeken en ... *Tolson Hunt en co.*
2 kn. koopmanschapp. *Said Aloewie Atas.*
322 coll. gouv. goederen, en eenige marine do. *Gouvernement.*
2 kn. geweren. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
1 kt. geweren. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*
5 kn. koopmanschapp. *Abdul Raum.*
2 zakk. meel *Hunter Houghton en co.*
25 keld. genever, 2 kn. bier, 6 vn. meel, 10 do. boter. *Pryce en co.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 18 tot en met den 25sten Febr. 1858.

AANVOER.

Van Indramajoe per N. I. schip *Gans Salim*, gez. Sech Abdulla bin Salim Gana.

4940 pic. rijst. *Order.*

Van Sampit over Mendawe per. N. I. bark *Sonfathim*, gez. Sech Alie bin Achmat Basoen.

Zijnde lading van Pontianak, Mendawe en Kaijnde...
500 pic. rijst, 40 krandj. Jav. tabak, 4 pic. was, ... gutta percha en 19,200 boss. bindrotting. *Order.*

Van Cheribon per N. I. bark *Lamiena Elisabeth*, gez. A. Gerson.

2720 pic. suiker. *Order.*

UITVOER.

Naar Frankrijk per Fr. schip *Estelle et Rosa*, gez. H. Rückmans.

1096 pic. koffij, 352 do. bindrotting en 300 ps. koehuiden. *C. Domnitz en co.*
737 pic. koffij. *Dorrepaal en co.*

Naar Sandelhout Eiland per N. I. bark *Salim*, gez Said Hamit bin Achmat Segaf.

1 kt. chindees. uit entrep. *MacNeill en co.*
2 pic. Chin. coralen, 1 kt. koperdraad, 3 pic. koperdr... 50 katt. ivoor, 1 vt. bosiemmermessen, 1 kt. lijnwaden, 400 zilveren rijksdaalders en 500 do. gulden. *Said Alie bin Jin Segaf.*

Naar Soerabaija per N. I. bark *Ararat*, gez. J. H. van Wijngaarden.

1 kt. glazen coralen. *Andreas Schadik en co.*
8 kn. div. koopmanschapp. *Wemmaih en co.*
6 vs. boter, 150 ks. kaas en 12 ... stoelen. *Dorrepaal en co.*
3 ks. manufacturen, 1 do. laken. *J. Hymans.*
13 kn. blad koper. *F. Andrea en co.*
1 kt. sigaren en 1 do. flanel. *C. Domnitz en co.*
10 tonn. rottekrassen, 3 do. koperdraad en 1 kt. div. goederen. *Said Mohamat bin Hadjar.*

Naar Nederland per Ned. schip *Jan Daniel*, gez. H. Hagers.

4190 pic. gouv. koffij. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 17 tot en met den 25sten Febr. 1858.

AANVOER.

Van Nederland en Samarang per schip *Harmen de Ruiter*, gez. P. J. Feijnt.

2 kn. chemicalien. *G. A. Hoezland.*
65 kazen, 108 kn. koopmanschappen, 80 do. bier, 10 do. ... 10 do. likeuren, 4 do. bitter. *Schimmelpenninck en co.*
160,000 st. metselsteenen, 6 kn. koopmanschapp. *N. H. M.*
49 kn. koopmanschapp. *J. F. van Leeuwen en co.*

Van Hongkong per Eng. schip *Agamemnon*, gez. R. Thomson.

838 zakk. suiker, 78 kn. thee, 100 do. gember, 137 coll. koopmanschappen, 200 coll. matten, 811 pull. olie, 11 ... vierkante dakpannen. *Mc. Millan Marten en co.*

Van Pasoeroean per Ned. schip *Immegonda Sara Clasina*, gez. N. Rakemaker.

1514 krandj. suiker. *N. H. M.*

Van Banjarmassing per N. I. bark *Maymoon*, gez. Said Abdul Rachman bin Kasim.

14,430 st. malookse matten, 19730 do. kadj. do, 3523 ... bindrotting, 500 st. lauang planken, 5 pic. was, 4 ... dammer. *Gezagvoerder.*

UITVOER.

Naar Nederland per Ned. schip *Immegonda Sara Clasina*, gez. N. Rademaker.

2301 krandj. suiker. *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. schip *Cline*, gez. G. G. Luttenberg.

909 pic. koffij, 472⁶⁸/₁₀₀ do. tabak, 145⁸⁵/₁₀₀ do. rotting, 4738... do. suiker. *F. Kemel en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. schip *Waiergoda*, gez. Mr. H. Kramer.

80 pic. rotting, 2007³/₁₀₀ do. suiker, 2000 do. koffij ... do. sueren, 180⁷⁶/₁₀₀ do. foelie. *N. H. M.*

Naar Stockholm per Zw. schip *Fanny*, gez. F. F. Wulff.

4248³⁴/₁₀₀ en 138⁷⁴/₁₀₀ pic. suiker. 46¹⁸/₁₀₀ do rotting. *Fraser Eaton en co.*

Naar Hongkong per Ned. schip *Sied Doekum*, gez. N. van der Werff.

6143⁷⁸/₁₀₀ pic. rijst, 820⁸¹/₁₀₀ do. keld. pitten, 12... ... rotting. *Meijer Matsen en co.*
75 keld genever, 200 ks. zeep. *Mc. Millan Marten en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Joan Melchior*, gez J. K. Sulni.

176⁷⁶/₁₀₀ pic. rotting, 5093⁸⁶/₁₀₀ do. suiker. *Ruyl Cremer en co.*
1800 pic. suiker. *B. Kopersmit en co.*
10 ks. sigaren. *de Fagnotti en Sturler.*
280⁶⁶/₁₀₀ pic. tabak. *Adam en co.*

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA,
van den 4den tot en met den 6den Maart 1858.

Met het Ned. schip *Diligence* kapitein *L. Smit*, Mevrouw de wed. *Holt*, *Gleymers* en *Ponsin* en Mejufvr. *Dominee* van *Amsterdam.*

Met Z. M. brik *Cachelot*, kapitein ter zee *A. F. Sroden...* 17 Javanen van het vergaagelijke schip *Twenthe*, van *Fl...* ...

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.